

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Pravni sustav EU-a i nacionalni pravni sustavi>**Specijalizirani nacionalni sudovi**

Specijalizirani nacionalni sudovi

U nekim državama članicama postoje specijalizirani sudovi koji se bave posebnim stvarima. Na tim sudovima često se rješavaju sporovi povezani s upravnim problemima ili, u nekim slučajevima, sporovi između fizičkih osoba ili poduzeća.

Neke države članice imaju specijalizirane sudove za upravne stvari, tj. sporove između javnih tijela i fizičkih osoba ili poduzeća povezane s odlukama koje je donijela javna uprava, kao što su sporovi o građevinskim dozvolama, poslovnim dozvolama ili obavijestima o razrezu poreza.

U području sporova između fizičkih osoba i/ili poduzeća („građanske stvari“), u nekim državama članicama postoje specijalizirani sudovi za sporove povezane sa zapošljavanjem.

Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.

Posljednji put ažurirano: 17/11/2021

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Bugarska

U ovom su odjeljku navedene informacije o specijaliziranim sudovima u bugarskom pravosuđu.

U Republici Bugarskoj ne djeluju posebni radni, pomorski, trgovački i slični specijalizirani sudovi.

Upravni sudovi

Sustav upravnih sudova u Republici Bugarskoj uspostavljen je donošenjem novog Zakona o upravnom postupku 2006. Sustav upravnih sudova obuhvaća 28 okružnih upravnih sudova i Vrhovni upravni sud (*Varhoven administrativen sad*).

Upravni sudovi

Upravni sudovi nadležni su za razmatranje svih postupaka u kojima se traži:

izdavanje, izmjena, ukidanje ili poništenje upravnih akata

poništenje sporazuma koji su obuhvaćeni Zakonom o upravnom postupku

pravna zaštita od neopravdanih radnji ili propusta uprave

pravna zaštita od nezakonitog izvršenja

naknada štete prouzročene nezakonitim postupcima, radnjama ili propustima upravnih tijela i dužnosnika

naknada štete prouzročene izvršenjem

ukidanje ili poništenje presuda upravnih sudova

osporavanje vjerodostojnosti upravnih akata obuhvaćenih Zakonom o upravnom postupku.

Svatko može pokrenuti postupak radi utvrđivanja postojanja nekog upravnog prava ili pravnog odnosa ako podnositelj zahtjeva ima aktivnu procesnu legitimaciju i nije mu dostupan nijedan drugi pravni lijek.

O predmetima u kojima se osporava pojedini upravni akt odlučuje upravni sud u čijoj se mjesnoj nadležnosti nalazi sjedište regionalnog ureda tijela koje je izdalo osporavani akt, a adresa prebivališta/boravišta ili sjedišta podnositelja zahtjeva nalazi se u mjesnoj nadležnosti tog regionalnog ureda. O tim predmetima odlučuje upravni sud u čijoj se mjesnoj nadležnosti nalazi sjedište tijela koje je izdalo osporavani upravni akt u sljedećim slučajevima:

osporavani akt ima nekoliko adresata čije adrese prebivališta/boravišta nisu u mjesnoj nadležnosti regionalnog ureda tijela koje je izdalo akt uprava tijela koje je izdalo osporavani akt nema regionalni ured.

O predmetima u kojima se osporavaju opći upravni akti odlučuje upravni sud u čijoj se mjesnoj nadležnosti nalazi sjedište tijela koje je izdalo osporavani akt.

Upravni sud grada Sofije (*Administrativen sad – grad Sofia*) odlučuje o predmetima ako je sjedište tijela koje je izdalo osporavani upravni akt u drugoj zemlji.

Tužbe za naknadu štete isto se tako podnose sudu u čijoj se mjesnoj nadležnosti nalaze adresa ili registrirani ured podnositelja zahtjeva ako su tužbe za naknadu štete spojene u sporu iz stavaka od 1. do 4.

Kada nadležni sud nije u mogućnosti odlučivati o nekom predmetu, Vrhovni upravni sud nalaže da se slučaj preda istovjetnom upravnom sudu.

Na upravne akte koji se izravno odnose na bugarsku vanjsku, obrambenu i sigurnosnu politiku ne primjenjuje se postupak sudskog preispitivanja, osim ako je zakonom drukčije propisano.

Vrhovni upravni sud

 Vrhovni upravni sud nadležan je za:

osporavanje zakonskih propisa, osim onih koje izdaju općinska vijeća

osporavanje odluka Vijeća ministara, predsjednika Vlade, zamjenika predsjednika Vlade i ministara

osporavanje odluka Vrhovnog sudbenog vijeća (*Visšia sadeben savet*)

osporavanje odluka Bugarske narodne banke i njezinih tijela

žalbe u kasacijskom postupku i postupovne žalbe protiv presuda koje su donijeli prvostupanjski sudovi

žalbe stranaka u postupku protiv odluka i naloga

zahtjevi za poništenje pravomoćnih sudskih odluka u upravnim predmetima

zahtjevi kojima se osporavaju drugi akti propisani zakonom.

Vrhovni upravni sud sastoji se od odjela u okviru kojih djeluju vijeća. Svakim odjelom upravlja predsjednik (ili zamjenik predsjednika) koji može biti i na čelu vijeća sudaca u predmetnom odjelu.

Ostali specijalizirani sudovi

Vojni sudovi

Povijest vojnih sudova započela je 1. srpnja 1879. Vojni sudovi preustrojeni su 1956. prema lokacijama vojnih korpusa u gradovima Sofiji, Plovdivu, Slivenu, Varni i Plevenu. (To se ustrojstvo vojnih sudova zadržalo do danas.)

Vojni sud (*Voenen sad*)

Kao prvostupanjski sudovi, **vojni sudovi** odlučuju u kaznenim predmetima povezanim s kaznenim djelima koja je počinilo vojno osoblje, generali i časnici, dočasnici, službenici drugih ministarstava i agencija, civilno osoblje Ministarstva obrane, bugarska vojska, jedinice koje odgovaraju Ministru obrane, Nacionalna služba za zaštitu i Nacionalna obavještajna služba. Vojni žalbeni sud (*Voenno-apelativen sad*) drugostupanjski je sud za te predmete.

Nadležnost vojnih sudova određena je Zakonom o kaznenom postupku. Ti sudovi imaju isti status kao okružni sudovi. **Vojni žalbeni sud** (jedan sud) odlučuje o žalbama (uključujući postupovne žalbe) protiv odluka svih vojnih sudova u Bugarskoj.

Specijalizirani kazneni sud (*Specializiran nakazatelen sad*)

Specijalizirani kazneni sud osnovan je Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o pravosudnom sustavu (objavljenom u Službenom listu br. 1 iz 2011.).

Specijalizirani kazneni sud jedinstveni je takav sud u Republici Bugarskoj (sa sjedištem u gradu Sofiji), a po statusu je istovjetan okružnim sudovima.

Njegova je nadležnost utvrđena zakonom. (U članku 411.a Zakona o kaznenom postupku naveden je iscrpan popis kaznenih djela koja su u nadležnosti Specijaliziranog kaznenog suda, a većinu su ih počinile ili naredile skupine organiziranog kriminala).

Specijalizirani kazneni sud sastoji se od sudaca, a njime upravlja predsjednik.

🔗 **Žalbeni specijalizirani kazneni sud** (*Apelativen specializiran nakazatelen sad*) odlučuje o žalbama (uključujući postupovne žalbe) na odluke Specijaliziranog kaznenog suda. Njegovo je sjedište u Sofiji.

Žalbeni specijalizirani kazneni sud sastoji se od sudaca, a njime upravlja predsjednik. 🔗 **Vrhovni kasacijski sud** (*Varhoven kasatsionen sad*) najviši je kazneni sud, koji u kasacijskom postupku preispituje odluke Žalbenog specijaliziranog kaznenog suda.

Arbitražni sud pri Bugarskoj gospodarskoj i industrijskoj komori

Arbitražni sud pri Bugarskoj gospodarskoj i industrijskoj komori rješava građanske sporove, uključujući sporove povezane s popunjavanjem pravnih praznina u ugovorima ili izmjenom uvjeta ugovora u skladu s promijenjenim okolnostima, bez obzira na to imaju li jedna ili obje stranke prebivalište u Republici Bugarskoj.

Arbitražni sud ojačao je svoj položaj vodeće institucije za arbitražu u Bugarskoj i uživa povjerenje javnosti zahvaljujući svojem izrazito profesionalnom radu u pogledu rješavanja pravnih sporova. Arbitražni sud svake godine riješi od 250 do 300 sporova na međunarodnoj i nacionalnoj razini: 82 % nacionalnih predmeta riješi se u roku od 9 mjeseci, a 66 % međunarodnih predmeta riješi se u roku od 12 mjeseci.)

Nadalje, 🔗 **Arbitražni sud** aktivno je uključen u poboljšanje arbitražnog zakonodavstva. Jedini sporovi koji ne podliježu arbitraži odnose se na stvarna prava u pogledu nekretnina, zahtjeve za uzdržavanje, prava koja proizlaze iz radnog odnosa i sporove u pogledu moralnih prava ili obiteljskog prava.

Pravna baza podataka

Internetske stranice sudova

Svaki sud u Bugarskoj ima svoje internetske stranice na kojima se nalaze informacije o njegovu ustroju i radu, uključujući tekuće i zaključene predmete, te druge korisne i javno dostupne informacije.

Na internetskim stranicama 🔗 **Vrhovnog sudbenog vijeća** nalazi se detaljan popis sudova u Bugarskoj zajedno s njihovim adresama i internetskim stranicama (dostupno samo na bugarskom jeziku).

Nakon donošenja sudske odluke sud koji ju je donio objavljuje je na svojim internetskim stranicama u skladu sa zahtjevima utvrđenima u 🔗 **Zakonu o zaštiti osobnih podataka** i 🔗 **Zakonu o zaštiti povjerljivih podataka**.

Odluke u predmetima koji se odnose na osobno ili zdravstveno stanje osoba objavljuju se bez navođenja obrazloženja.

Više informacija dostupno je na sljedećim internetskim stranicama:

🔗 **Vrhovni upravni sud**

🔗 **Vojni sud**

🔗 **Arbitražni sud** pri Bugarskoj gospodarskoj i industrijskoj komori

🔗 **Međunarodni arbitražni sud**

Posljednji put ažurirano: 29/06/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Njemačka

Ovaj odjeljak sadržava informacije o sustavu specijaliziranih sudova u Njemačkoj.

Radni sudovi

Radni sudovi odlučuju u sporovima u području radnog prava koji proizlaze iz ugovornih odnosa zaposlenika i poslodavaca (pojedinačno radno pravo).

Odlučuju i u sporovima između stranaka kolektivnih ugovora, kao što su sporovi koji uključuju sindikate i udruženja poslodavaca (kolektivno radno pravo), ili u sporovima između poslodavca i radničkog vijeća.

Radni su sudovi (kao sudovi saveznih zemalja – *Länder*) prvostupanjski sudovi. O predmetima se raspravlja u vijeću sastavljenom od jednog profesionalnog suca, koji predsjedava vijećem, i dvaju sudaca porotnika (od kojih jedan predstavlja zaposlenike, a drugi poslodavce). Određene odluke koje nisu dio usmenog postupka donosi predsjedavajući sudac bez sudjelovanja sudaca porotnika.

Viši radni sudovi (*Landesarbeitsgerichte*), koji su isto tako sudovi saveznih zemalja odgovorni su za rješavanje žalbi i pritužbi podnesenih protiv presuda radnih sudova. Vijeća tih sudova isto su tako sastavljena od jednog profesionalnog suca i dvaju sudaca porotnika (od kojih jedan predstavlja zaposlenike, a drugi poslodavce).

Odluke u najvišem stupnju donosi 🔗 **Savezni radni sud** (*Bundesarbeitsgericht*). Sudska vijeća sastavljena su od jednog predsjedavajućeg suca, dvaju dodatnih profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika (od kojih jedan predstavlja zaposlenike, a drugi poslodavce).

Upravni sudovi

Tri različite grane sustava sudova odgovorne su za ispitivanje upravnih odluka: opći upravni sudovi, socijalni sudovi i financijski sudovi. Ključno je obilježje općih upravnih, socijalnih i financijskih sudova to da primjenjuju načelo ispitivanja po službenoj dužnosti (*Amtsermittlung*). To znači da sudovi moraju utvrditi činjenično stanje u predmetu na vlastitu inicijativu (tj. ne samo na zahtjev stranke ili na temelju dokaza koje su stranke podnijele), s obzirom na to da je utvrđivanje materijalne istine u sudskoj odluci pitanje javnog interesa.

Opći upravni sudovi

Nadležnost općih upravnih sudova podijeljena je u tri stupnja.

U prvom stupnju nadležni su upravni sudovi (*Verwaltungsgerichte*).

U drugom stupnju nadležni su viši upravni sudovi za svaku saveznu zemlju (*Oberverwaltungsgericht* ili *Verwaltungsgerichtshof*).

U najvišem stupnju nadležan je 🔗 **Savezni upravni sud** (*Bundesverwaltungsgericht*).

Upravni sudovi obično su prvostupanjski sudovi. Viši upravni sudovi prije svega su žalbeni sudovi, što znači da je njihov zadatak ispitivanje odluka prvostupanjskih sudova s pravnog i činjeničnog gledišta. Osim u vrlo rijetkim iznimnim slučajevima, Savezni upravni sud žalbeni je sud koji razmatra isključivo pravna pitanja (*Revision*).

Opći upravni sudovi u načelu su nadležni odlučivati u svim sporovima između upravnih tijela i fizičkih osoba u pogledu pravilne provedbe zakona i propisa u području upravnog prava. Redovni sudovi nadležni su umjesto upravnih sudova kad upravno tijelo nije uključeno u spor kao državno tijelo, nego kao privatno

poduzeće. To se odnosi na odlučivanje u svim sporovima koji proizlaze iz takvih djelatnosti. Nadalje, sporovi koji su u skladu sa zakonom u nadležnosti drugih sudova (kao što su financijski sudovi, socijalni sudovi ili redovni sudovi) izuzeti su od opće upravne nadležnosti.

Odluke upravnih sudova donose sudska vijeća. Vijeća upravnih sudova obično se sastoje od triju profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika. Vijeća viših upravnih sudova obično se sastoje od triju profesionalnih sudaca. Vijeće Saveznog upravnog suda obično se sastoji od pet profesionalnih sudaca. Na upravnim sudovima predmeti se mogu delegirati sucu pojedincu.

Socijalni sudovi

Kao i u slučaju općih upravnih sudova, nadležnost socijalnih sudova podijeljena je u tri stupnja s odgovarajućom podjelom rada. Socijalni sudovi u načelu su nadležni u prvom stupnju. Viši socijalni sudovi svake savezne zemlje (*Landessozialgericht*), njih 14, žalbeni su sudovi. Osim u vrlo rijetkim iznimnim slučajevima, [Savezni socijalni sud \(Bundessozialgericht\)](#) žalbeni je sud koji razmatra isključivo pravna pitanja (*Revision*).

Socijalni sudovi prvenstveno su odgovorni za rješavanje sporova u pitanjima povezanim sa socijalnim osiguranjem (mirovinsko osiguranje, osiguranje u slučaju nesreće i zdravstveno osiguranje, osiguranje za dugotrajnu skrb), osiguranjem za slučaj nezaposlenosti, osnovnim osiguranjem za tražitelje zaposlenja i socijalnom skrbi (posebno u pogledu socijalne pomoći, naknada u skladu sa Zakonom o naknadama za tražitelje azila (*Asylbewerberleistungsgesetz*) i određenih pitanja povezanih sa Zakonom o osobama s invaliditetom (*Schwerbehindertenrecht*)). Sudska vijeća socijalnih sudova sastoje se od jednog profesionalnog suca i dvaju sudaca porotnika. Vijeća viših socijalnih sudova saveznih zemalja i Saveznog socijalnog suda sastoje se od triju profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika.

Financijski sudovi

Sustav financijskih sudova sastoji se od prvostupanjskih financijskih sudova i [Saveznog financijskog suda \(Bundesfinanzhof\)](#), koji djeluje kao vrhovni žalbeni sud koji razmatra pravna pitanja (*Revision*). Nadležnost financijskih sudova uglavnom obuhvaća sporove o javnim davanjima, porezima i carinama. Sudska vijeća financijskih sudova sastoje se od triju profesionalnih sudaca i dvaju sudaca porotnika, a vijeće Saveznog financijskog suda obično se sastoji od pet profesionalnih sudaca. U financijskim sudovima predmeti se mogu delegirati sucu pojedincu.

Ostali specijalizirani sudovi

Savezni ustavni sud

[Savezni ustavni sud \(Bundesverfassungsgericht\)](#) nadležan je za ustavna pitanja na nacionalnoj razini. Njegove se odluke temelje na odredbama njemačkog ustava, Temeljnog zakona (*Grundgesetz*). Najveći broj postupaka pred Saveznim ustavnim sudom čine ustavne tužbe. Te tužbe podnose građani koji tvrde da su presudom, djelovanjem javnih tijela ili zakonodavnom aktom povrijeđena njihova ustavna prava. U pravilu je ustavna tužba dopuštena samo ako su prethodno iscrpljeni postupci pred svim drugim nadležnim sudovima (odnosno protiv odluka donesenih u najvišem stupnju). Samo je u iznimnim slučajevima moguće podnijeti ustavnu tužbu izravno protiv zakonodavnog akta.

Postoji i nekoliko drugih vrsta postupaka. Oni uključuju, konkretno, postupak apstraktne i konkretne sudske ocjene ustavnosti zakona i postupak ispitivanja jesu li ustavna tijela prekoračila svoje ovlasti. Određene odluke Saveznog ustavnog suda mogu steći zakonsku snagu. Sud se sastoji od dvaju odjela (*Senate*) sastavljenih od osam članova. Sud o predmetima odlučuje u vijećima, koja se sastoje od triju sudaca, ili o predmetima odlučuje odjel, uglavnom bez usmene rasprave.

Regionalni ustavni sudovi (*Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe*)

Regionalni ustavni sudovi ustavni su sudovi pojedinačnih saveznih zemalja. Oni uglavnom rješavaju ustavne sporove povezane s pravom određene savezne zemlje (*Landesrecht*), kojim su isto tako uređeni ustrojstvo, upravni postupci i opseg nadležnosti tih sudova.

Druge poveznice

[Savezni radni sud](#)

[Savezni upravni sud](#)

[Savezni socijalni sud](#)

[Savezni financijski sud](#)

[Savezni ustavni sud](#)

Posljednji put ažurirano: 14/05/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Estonija

U ovom se odjeljku navode informacije o upravnim i specijaliziranim sudovima u estonskom sudskom sustavu.

Specijalizirani sudovi

U estonskom Ustavu navodi se da se zakonom može propisati osnivanje specijaliziranih sudova s posebnim nadležnostima. Zabranjeno je osnivanje izvanrednih sudova.

U Estoniji nije osnovan ni jedan specijalizirani sud.

Ustavni sud

Vrhovni sud istodobno je sud posljednje instance i Ustavni sud.

U svojstvu Ustavnog suda, Vrhovni sud:

odlučuje o zahtjevima za ocjenu ustavnosti zakonodavnog akta opće primjene ili odbijanja donošenja takvog zakonodavnog akta,

odlučuje o zahtjevima za ocjenu ustavnosti međunarodnih ugovora,

odlučuje o zahtjevima za davanje mišljenja o tumačenju Ustava u vezi sa zakonodavstvom Europske unije,

odlučuje o žalbama protiv odluka estonskog Parlamenta, parlamentarnog odbora i predsjednika Republike,

odlučuje o zahtjevima za proglašavanje parlamentarnog zastupnika, predsjednika Republike, državnog odvjetnika ili glavnog revizora nesposobnim za obnašanje dužnosti tijekom duljeg razdoblja,

odlučuje o zahtjevima za opoziv mandata parlamentarnog zastupnika,

odlučuje o davanju pristanka predsjedniku Parlamenta, koji vrši dužnost predsjednika Republike, za sazivanje izvanrednih parlamentarnih izbora ili za odbijanje proglašavanja zakona,

odlučuje o zahtjevima za okončanje aktivnosti neke političke stranke,

odlučuje o žalbama i pritužbama protiv odluka i postupaka Državnog izbornog povjerenstva.

Fizičkim osobama nije dopušteno podnošenje zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

Podaci za kontakt Vrhovnog suda nalaze se na [internetskim stranicama Vrhovnog suda](#).

Ocjena ustavnosti regulirana je [Zakonom o ustavnom sudskom postupku](#).

Upravni sudovi

Upravni sudovi kao **prvostupanjski sudovi** sude u upravnim predmetima. U Estoniji oni djeluju kao neovisna pravosudna tijela samo u prvom stupnju. Odluke upravnih sudova preispituju okružni sudovi kao drugostupanjski sudovi na temelju žalbi protiv odluka upravnih sudova. Nadležnost upravnih sudova, postupak podnošenja tužbe upravnom sudu i pravila o upravnim postupcima utvrđeni su u [Zakoniku o upravnom sudskom postupku](#).

Upravni sudovi

U Estoniji postoje dva upravna suda: Upravni sud u Tallinnu i Upravni sud u Tartuu.

Upravni sudovi podijeljeni su na sudnice.

Upravni sud u Tallinnu sastoji se od dvije sudnice:

sudnice u Tallinnu

sudnice u Pärnuu.

Upravni sud u Tartuu sastoji se od dvije sudnice:

sudnice u Tartuu

sudnice u Jõhviju.

Okružni sudovi

U Estoniji postoje dva okružna suda koja djeluju kao drugostupanjski sudovi:

Okružni sud u Tallinnu (*Tallinna Ringakonnakoht*)

Okružni sud u Tartuu (*Tartu Ringakonnakoht*).

Podaci za kontakt estonskih sudova dostupni su na [internetnim stranicama sudova](#). Pristup podacima za kontakt **besplatan je**.

Posljednji put ažurirano: 01/10/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Irska

U ovom se odjeljku nalaze informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Irskoj s obzirom na organizaciju sudova općenito. Za općenite podatke o sudovima pogledajte stranice o [Organizaciji pravosuđa](#) i [Redovnim sudovima](#).

Specijalizirani sudovi

Sudovi za sporove male vrijednosti

Postupcima za sporove male vrijednosti potrošački se sporovi rješavaju na jeftin i neformalan način, pri čemu ni jedna stranka ne treba pravnog zastupnika. Sud za sporove male vrijednosti djeluje unutar Okružnog suda. Taj je postupak dostupan za sporove koji ne premašuju 2 000 EUR vrijednosti kada potrošač kupuje robu ili usluge, pretrpi manju štetu na imovini ili traži povrat pologa za stanarinu. Kad je riječ o nespornim potraživanjima, pojavljivanje na sudu nije potrebno. Ako se potraživanja osporavaju, a izvansudska nagodba nije moguća, o predmetu odlučuje sudac Okružnog suda, protiv čije je odluke moguće podnijeti žalbu Regionalnom sudu.

Trgovački sud

Trgovački sud u stvari je specijalistički odjel Visokog suda. Jedna od njegovih glavnih karakteristika jest njegova sposobnost brzog rješavanja predmeta.

Stoga Trgovački sud provodi vlastite postupke osmišljene za brže rješavanje predmeta koji su mu upućeni. Ti su postupci uređeni [Nalogom 63A Pravilnika o Višim sudovima](#).

Sud se bavi pitanjima koja su kategorizirana kao „trgovački postupci” u točki 1. Naloga 63A. To uključuje sporove koji se odnose na trgovačko pravo, stečajno pravo, pravo intelektualnog vlasništva, građevinarstvo, upravno pravo i ustavno pravo. Da bi ih sud prihvatio u skladu s točkom 1. podtočkom (a) Naloga 63A, vrijednost potraživanja ili protupotraživanja u postupku mora iznositi najmanje 1 000 000 EUR. Ne postoji prag u pogledu predmeta koji se prihvaćaju prema pravilu iz točke 1. podtočke (b), kojime se sucu Trgovačkog suda daje diskrecijsko pravo.

Sud za postupke povezane s drogom

Sud za postupke povezane s drogom (DTC) djeluje u okviru Okružnog suda. Ovisnicima osuđenima za nenasilne zločine omogućava da izađu iz kruga droge, zločina i zatvora. Odgovarajući kandidati ocjenjuju se na temelju svoje motiviranosti.

Ostali sudovi

Određen broj sudova bavi se sa žalbama protiv poreza na dohodak, pravima na socijalnu pomoć, zahtjevima u okviru zakonodavstva o jednakosti, imigracijskim prijavama, gradskim planiranjem te pitanjima zapošljavanja. Tim sudovima ne predsjedaju suci nego kvalificirani stručnjaci, a protiv njihovih odluka moguće je podnijeti žalbu ili ih mogu preispitati Regionalni ili Visoki sud.

Posljednji put ažurirano: 18/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Grčka

Ovaj odjeljak sadržava informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Grčkoj.

Revizorski sud

Revizorski sud (*Ελεγκτικό Συνέδριο*), predviđen člankom 98. Ustava Republike Grčke, **je visoki sud** dvojne naravi sa **sudskim i upravnim dužnostima**.

Pravosudne ovlasti zadržava i pri izvršavanju upravnih dužnosti. Revizorski sud sastavom je sličan Državnom vijeću. Revizorski sud izvršava svoje sudske dužnosti u okviru **plenarne sjednice (Ολομέλεια)**, tri **skupine (τμήματα)** i **odjela (κλιμάκια)**.

Njegove **glavne nadležnosti** obuhvaćaju:

reviziju rashoda države i lokalnih vlasti ili drugih pravnih osoba kojima se upravlja na temelju javnog prava

reviziju ugovora visoke vrijednosti u kojima je druga ugovorna strana država ili osoba istovrijednog statusa

reviziju računovodstvene dokumentacije javnih računovodstvenih službenika i lokalnih vlasti ili drugih pravnih osoba reguliranih javnim pravom

davanje mišljenja o zakonodavnim prijedlozima o mirovinama ili priznavanju radnog staža za pravo na mirovinu

izradu nacrti i dostavljanje izvješća o državnim prihodima i rashodima te bilanci stanja parlamentu

vođenje postupaka za dodjelu mirovina

razmatranje predmeta o **odgovornosti** civilnih ili vojnih državnih službenika za štetu koju su namjerno ili nepažnjom nanijeli državi.

Državno vijeće nije nadležno za presude Revizorskog suda.

Ostali specijalizirani sudovi

Vojni sudovi (*στρατοδικεία*), pomorski sudovi (*ναυτοδικεία*) i sudovi za zračne snage (*αεροδικεία*)

Radi se o **specijaliziranim kaznenim sudovima**. Oni su nadležni za sva kaznena djela koja je počinilo vojno osoblje kopnene vojske, ratne mornarice ili zračnih snaga (bez iznimke).

Vrhovni posebni sud

Vrhovni posebni sud (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*) specijalizirani je sud sličan Ustavnom sudu s obzirom na to da je i on nadležan za sporove ustavnog karaktera. Sud je predviđen člankom 100. Ustava Republike Grčke i odgovoran za odlučivanje o valjanosti parlamentarnih izbora, smjenjivanje članova parlamenta s dužnosti ili rješavanje nesuglasica među trima visokim grčkim sudovima. Presude Vrhovnog posebnog suda konačne su i na njih nije moguće uložiti žalbu.

Sud se sastoji od predsjednika Državnog vijeća, predsjednika Vrhovnog suda (*Άρειος Πάγος*), predsjednika Revizorskog suda, četiriju vijećnika Državnog vijeća i četiriju vijećnika Vrhovnog suda (imenovani ždrijeбом svake druge godine).

Sudom predsjedja **predsjednik Državnog vijeća ili Vrhovnog suda, ovisno o tome koji ima dulji mandat**. Dva redovna profesora s pravnih fakulteta grčkih sveučilišta prisustvuju saslušanjima predmeta koji uključuju rješavanje sukoba i sporova o ustavnosti ili tumačenju pravnih odredbi na Sudu.

Specijalizirani sud za ništavne sudske postupke

Specijalizirani sud za ništavne sudske postupke (*Ειδικό Δικαστήριο Αγωγών Κακοδικίας*) predviđen je **člankom 99. Ustava** i Zakonom 693/1977 te se na njemu rješavanju ništavni sudski postupci protiv pravosudnih službenika. Sud se sastoji od predsjednika Državnog vijeća, koji je ujedno i predsjednik Suda, vijećnika Državnog vijeća, vijećnika Vrhovnog suda, vijećnika Revizorskog suda, dva redovna profesora s pravnih fakulteta grčkih sveučilišta i dva odvjetnika (članovi Vrhovnog stegovnog odbora odvjetnika, imenovani ždrijeбом).

Specijalizirani sud za odluke o odgovornosti ministara

Specijalizirani sud za odluke o odgovornosti ministara (*Ειδικό Δικαστήριο Ευθύνης Υπουργών*) predviđen je **člankom 86. Ustava**.

Bavi se posebnim predmetima i sastoji od šest članova Državnog vijeća i sedam članova Vrhovnog suda, koje predsjednik parlamenta odabire ždrijeбом nakon pokretanja sudskog postupka. Rasprave se provode u obliku javnog zasjedanja parlamenta i njima predsjedaju članovi prethodno navedenih dvaju vrhovnih sudova. Članovi moraju biti imenovani ili promaknuti na trenutačni položaj prije nego što se podnese prijedlog za pokretanje sudskog postupka. Predsjednik je član Vrhovnog suda na najvišem položaju među članovima odabranima ždrijeбом. Ako više članova ima jednaki položaj, predsjednik je član s najduljim mandatom. Javni tužitelj je član Državnog tužiteljstva Vrhovnog suda ili zamjenik (oboje se odabiru ždrijeбом).

Specijalizirani sud odgovoran je za suđenje za kaznena djela koja su počinili državni ministri i zamjenici ministara za vrijeme mandata, pod uvjetom da je parlament uputio predmete Sudu.

Specijalizirani sud za sporove povezane s naknadom za pravosudne službenike

Specijalizirani sud za sporove povezane s naknadom za pravosudne službenike (*Ειδικό Δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργιών*) predviđen je **člankom 88. Ustava**.

Čine ga članovi Specijaliziranog suda predviđenog člankom 99. Ustava, a sudjeluju i dodatni redovni profesor i dodatni odvjetnik.

Sud je nadležan za rješavanje sporova povezanih s naknadom (svih vrsta) i mirovinom pravosudnih službenika ako postoji vjerojatnost da će rješavanje pravnih pitanja utjecati na plaću, mirovinu ili porezni status velikog broja službenika.

Pravne baze podataka

Na internetskim stranicama **Revizorskog suda** nalazi se sažetak indikativnog broja presuda.

Relevantne poveznice

 Revizorski sud

Posljednji put ažurirano: 29/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Španjolska

Člankom 117. španjolskog Ustava iz 1978. utvrđuje se da je načelo jedinstva sudske vlasti temelj za organizaciju i djelovanje nacionalnih sudova.

U španjolskom pravnom sustavu nadležnost redovnih sudova podijeljena je na četiri pravna područja: građansko, kazneno, upravno te socijalno ili radno.

Osim tih četiriju pravnih područja u nadležnosti redovnih sudova, španjolski pravni sustav priznaje vojnu nadležnost koja je sastavni dio Državnog pravosudnog sustava (*Poder Judicial del Estado*), a koju imaju isključivo vojni sudovi utvrđeni zakonom.

Sukob nadležnosti između redovnih sudova u bilo kojem pravnom području i vojnih sudova rješava poseban odjel Vrhovnog suda (*Tribunal Supremo*) – Odjel za sukobe nadležnosti (*Sala de Conflictos de Jurisdicción*) – koji se sastoji od predsjednika Vrhovnog suda, dva viša suca iz odjela Vrhovnog suda nadležnog za pravno područje na koje se sukob odnosi te dva viša suca iz Odjela za vojna pitanja (*Sala de lo Militar*), a koji se imenuju na plenarnoj sjednici Državnog sudbenog vijeća (*Consejo General del Poder Judicial*).

U okviru pravnih područja u nadležnosti redovnih sudova neki sudovi mogu biti specijalizirani za određeno područje. Primjeri uključuju sudove koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama, trgovačke sudove, sudove s posebnim ovlastima u stvarima kaznenih presuda te sudove za maloljetnike.

Organskim zakonom o pravosuđu (*Ley Orgánica del Poder Judicial* – LOPJ) predviđeni su sljedeći specijalizirani sudovi:

TRGOVAČKI SUDOVI

Trgovački sudovi (*Juzgados de lo Mercantil*), koji djeluju od 1. rujna 2004., specijalizirani su sudovi. Ti su sudovi dio sustava građanskog pravosuđa.

MJESNA NADLEŽNOST

Općenito svaka pokrajina ima najmanje jedan trgovački sud – sa sjedištem u glavnom gradu pokrajine – koji je nadležan za cijelu pokrajinu.

Trgovački sudovi mogu se uspostaviti i u mjestima ili gradovima koji nisu glavni grad pokrajine ako je to opravdano brojem stanovnika i postojanjem industrijskih ili trgovačkih centara ili gospodarske djelatnosti. Opseg nadležnosti tih sudova utvrđuje se u skladu sa zahtjevima svakog pojedinačnog slučaja.

Trgovački sudovi mogu se uspostaviti s nadležnošću koja obuhvaća dvije ili više pokrajina unutar iste autonomne zajednice.

PODRUČJA NADLEŽNOSTI

Trgovački sudovi odlučuju u predmetima u vezi s **nesolventnošću** pod uvjetima navedenima u mjerodavnom zakonu.

Trgovački sudovi odlučuju i o stvarima koje su obuhvaćene građanskim pravosudnim sustavom, uključujući zahtjeve kojima se primjenjuju prava na tužbu koja se odnose na nepošteno tržišno natjecanje, industrijsko vlasništvo, intelektualno vlasništvo i oglašavanje te one tužbe koje se, u okviru tog pravosudnog sustava, podnose u skladu s pravilima kojima se uređuju trgovačka društva i zadruga.

Trgovački sudovi nadležni su za **priznanje i izvršenje stranih sudskih odluka te drugih pravnih i arbitražnih odluka** kad se one odnose na pitanja u njihovu području nadležnosti, osim ako bi ih trebao rješavati drugi sud u skladu s međunarodnim ugovorima i ostalim pravilima.

ŽALBE

Pokrajinski sudovi odlučuju o zakonom predviđenim žalbama protiv odluka trgovačkih sudova donesenih u prvom stupnju, osim onih izdanih u predmetima u slučaju nesolventnosti u kojima se rješavaju pitanja povezana s radnim odnosom, u kojima jedan ili više odjela suda moraju biti specijalizirani u skladu s odredbama Organskog zakona o pravosuđu.

Ostale žalbe mogu se podnijeti kako je predviđeno Organskim zakonom o pravosuđu u slučajevima koji su njime utvrđeni.

SUDOVİ ZA ŽİG ZAJEDNICE

Sudovi za žig Zajednice (*Juzgados de Marca Comunitaria*) trgovački su sudovi pokrajine Alicante kad svoju nadležnost izvršavaju, isključivo u prvom stupnju, za odlučivanje o svim predmetima koji su pokrenuti na temelju odredbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 40/94 od 20. prosinca 1993. o žigu Zajednice i Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice.

Pri izvršavanju te nadležnosti nadležnost tih sudova proširuje se na cijelo državno područje Španjolske te se oni isključivo u tu svrhu nazivaju sudovi za žig Zajednice.

Ti su sudovi dio sustava građanskog pravosuđa.

Nadalje, specijalizirani odjel ili odjeli pokrajinskog suda u Alicanteu isto tako odlučuju, isključivo u drugom stupnju, o svim žalbama iz članka 101. Uredbe Vijeća (EZ) br. 40/94 od 20. prosinca 1993. o žigu Zajednice i Uredbe Vijeća (EZ) br. 6/2002 od 12. prosinca 2001. o dizajnu Zajednice. Pri izvršavanju te nadležnosti nadležnost tih sudova proširuje se na cijelo državno područje Španjolske te se oni isključivo u tu svrhu nazivaju sudovi za žig Zajednice.

SUDOVİ S POSEBNIM OVLASTİMA U STVARİMA KAZNENIH PRESUDA

Sudovi s posebnim ovlastima u stvarima kaznenih presuda (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) obavljaju pravosudnu funkciju utvrđenu u Općem zakonu o izvršenju kaznenih presuda (*Ley General Penitenciaria*) u stvarima izvršenja kazni zatvora i sigurnosnih mjera, sudskog nadzora stegovnih ovlasti tijela za izvršenje kaznenih presuda, zaštiti prava i povlastica zatvorenika u zatvorima te u drugim stvarima predviđenima zakonom. Ti su sudovi dio sustava kaznenog pravosuđa.

MJESNA NADLEŽNOST

U okviru sustava kaznenog pravosuđa svaka pokrajina ima jedan ili više sudova s posebnim ovlastima u stvarima kaznenih presuda.

Grad Madrid ima jedan ili više središnjih sudova s posebnim ovlastima u stvarima kaznenih presuda koji su nadležni za cijelu Španjolsku.

PODRUČJA NADLEŽNOSTI

Sudovi s posebnim ovlastima u stvarima kaznenih presuda obavljaju pravosudnu funkciju utvrđenu u Općem zakonu o izvršenju kaznenih presuda u stvarima izvršenja kazni zatvora i sigurnosnih mjera, sudskog nadzora stegovnih ovlasti tijela za izvršenje kaznenih presuda, zaštiti prava i povlastica zatvorenika u zatvorima te u drugim stvarima predviđenima zakonom.

ŽALBE

Pokrajinski sudovi odlučuju o zakonom predviđenim žalbama protiv odluka koje su donijeli pokrajinski sudovi s posebnim ovlastima u stvarima kaznenih presuda.

Ostale žalbe mogu se podnijeti kako je predviđeno Organskim zakonom o pravosuđu u slučajevima koji su njime utvrđeni.

SUDOVİ ZA MALOLJETNIKE

MJESNA NADLEŽNOST

Svaka pokrajina ima najmanje jedan sud za maloljetnike (*Juzgado de Menores*) – sa sjedištem u glavnom gradu pokrajine – koji je nadležan za cijelu pokrajinu.

Grad Madrid ima Središnji sud za maloljetnike nadležan za cijelu Španjolsku koji odlučuje u predmetima koji su mu dodijeljeni zakonodavstvom kojim se uređuje kaznena odgovornost maloljetnika.

PODRUČJA NADLEŽNOSTI

Sudovi za maloljetnike nadležni su za odlučivanje u predmetima koji uključuju navodna kaznena djela koja su počinile osobe u dobi od 14 do 18 godina. Suci sudova za maloljetnike obavljaju funkcije utvrđene zakonima povezanim s maloljetnicima koji su počinili radnje klasificirane kao kaznena djela te obavljaju druge funkcije koje su im zakonom dodijeljene u vezi s maloljetnicima.

ŽALBE

Pokrajinski sudovi odlučuju o zakonom predviđenim žalbama protiv odluka koje su donijeli pokrajinski sudovi za maloljetnike.

Ostale žalbe mogu se podnijeti kako je predviđeno Organskim zakonom o pravosuđu u slučajevima koji su njime utvrđeni.

SUDOVİ KOJİ ODLUČUJU U PREDMETİMA NASILJA NAD ŽENAMA

MJESNA NADLEŽNOST

Svaki okrug ima najmanje jedan sud koji odlučuje u predmetima nasilja nad ženama (*Juzgado de Violencia sobre la Mujer*) – sa sjedištem u glavnom gradu okruga – koji je nadležan za cijeli okrug. Imenovani su po općini u kojoj imaju sjedište.

Vlada, na prijedlog Državnog sudbenog vijeća i, ako je primjenjivo, ovisno o izvješću vlade autonomne zajednice u slučajevima kad je vođenje sudskog postupka preneseno na tu autonomnu zajednicu, može kraljevskim dekretom proširiti nadležnost određenih sudova koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama na dva ili više okruga unutar iste pokrajine.

Državno sudbeno vijeće može se, na temelju izvješća upravnih odjela (*Salas de Gobierno*) složiti da, u onim nadležnostima gdje je to potrebno i u skladu s radnim opterećenjem (brojem predmeta), u predmetima koje rješavaju ti sudovi može odlučivati prvostupanjski istražni sud (*Juzgado de Primera Instancia e Instrucción*) ili lokalni kazneni sud (*Juzgado de Instrucción*), ovisno o slučaju.

U okruzima koji imaju samo prvostupanjski istražni sud, taj će sud odlučivati u predmetima u nadležnosti sudova koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama.

Ti su sudovi dio sustava kaznenog pravosuđa.

PODRUČJA NADLEŽNOSTI

Sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama, u okviru kaznenopravnog sustava i u svakom slučaju u skladu s postupcima i žalbama predviđenima Zakonom o kaznenom postupku (*Ley de Enjuiciamiento Criminal*), odlučuju, među ostalim, o sljedećim stvarima:

istragama tužbenih zahtjeva za utvrđivanje kaznene odgovornosti koja proizlazi iz kaznenih djela navedenih u glavama Kaznenog zakona (*Código Penal*) koja se odnose na ubojstvo, pobačaj, nanošenje tjelesnih ozljeda, nanošenje tjelesnih ozljeda nerođenom djetetu, djela protiv spolne slobode, djela protiv prava na privatnost i zaštitu osobne časti i ugleda te svih ostalih kaznenih djela počinjenih uz nasilje ili zastrašivanje, ako su ta kaznena djela počinjena protiv sadašnje ili bivše supruge ili žene koja jest ili je bila u sličnoj emotivnoj vezi s počiniteljem, bez obzira žive li zajedno, kao i onih kaznenih djela počinjenih protiv potomaka počinitelja, supruge ili izvanbračnog partnera ili protiv maloljetnika ili zakonski priznatih osoba s invaliditetom koje žive s počiniteljem ili su *de facto* pod ovlasti, zaštitom, skrbništvom, skrbi ili brigom supruge ili izvanbračnog partnera, uključujući počinjenje djela nasilja na temelju spola istragama tužbenih zahtjeva za utvrđivanje kaznene odgovornosti koja proizlazi iz svakog kaznenog djela protiv obiteljskih prava i dužnosti kad je žrtva bilo koja od osoba navedenih u prethodnom stavku

izdavanju odgovarajućih naloga za zaštitu žrtava ne dovodeći u pitanje ovlasti istražnog suca (*Juez de Guardia*)

rješavanju i donošenju odluka o lakšim kaznenim djelima za koja su nadležni u skladu sa zakonom kad je žrtva bilo koja od osoba navedenih u prethodnom stavku

izdavanju i izvršenju instrumenata uzajamnog priznavanja kaznenih presuda unutar Europske unije za koje su nadležni

istragama tužbenih zahtjeva za utvrđivanje kaznene odgovornosti koja proizlazi iz kršenja i kaznene presude u skladu s člankom 468. Kaznenog zakona kad je osoba koja je oštećena kaznenim djelom čija je presuda, mjera predostrožnosti ili sigurnosna mjera prekršena, sadašnja ili bivša supruga ili žena koja jest ili je bila u sličnoj emotivnoj vezi s počiniteljem, bez obzira žive li zajedno, kao i onih kaznenih djela počinjenih protiv potomaka počinitelja, supruge ili izvanbračnog partnera ili protiv maloljetnika ili zakonski priznatih osoba s invaliditetom koje žive s počiniteljem ili podliježu ovlasti, zaštiti, skrbništvu, skrbi ili brizi supruge ili izvanbračnog partnera.

Sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama mogu, u okviru građanskopravnog sustava i u svakom slučaju u skladu s postupcima i žalbama predviđenima Zakonom o kaznenom postupku, odlučivati, među ostalim, o sljedećim stvarima:

stvarima koje se odnose na roditeljstvo, majčinstvo i očinstvo

stvarima koje se odnose na poništaj, rastavu ili razvod braka

stvarima povezanim s odnosom oca i djeteta

stvarima koje su namijenjene za donošenje ili izmjenu mjera povezanih s obiteljskim stvarima

stvarima koje se isključivo odnose na skrbništvo nad djecom ili plaćanja uzdržavanja koje jedan roditelj zahtijeva od drugog u ime djece

stvarima koje se odnose na potrebu odobrenja posvojenja

stvarima koje su namijenjene za pobijanje upravnih odluka u vezi sa zaštitom maloljetnika.

Sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama imaju isključivu nadležnost u okviru građanskopravnog sustava kad su ispunjeni sljedeći uvjeti:

u slučaju građanskog postupka povezanog s bilo kojim stvarima navedenima u prethodnom stavku

ako je jedna od stranaka u građanskom postupku žrtva djela nasilja na temelju spola

ako je jedna od stranaka u građanskom postupku optužena kao počinitelj, poticatelj ili suučesnik u počinjenju djela nasilja na temelju spola

ako je kazneni postupak pred sudovima koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama pokrenut u pogledu kaznenih djela ili prekršaja koji su rezultat djela nasilja nad ženama ili je izdan nalog za zaštitu žrtve nasilja na temelju spola.

Ako sudac smatra da radnje o kojima je sud obaviješten nužno ne čine izraz nasilja na temelju spola, sudac može odbiti tužbeni zahtjev te ga uputiti odgovarajućem sudu.

U svim tim predmetima nije dopušteno posredovanje.

ŽALBE

Pokrajinski sudovi odlučuju o zakonom predviđenim žalbama protiv odluka koje su donijeli pokrajinski sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama.

Ostale žalbe mogu se podnijeti kako je predviđeno Organskim zakonom o pravosuđu u slučajevima koji su njime utvrđeni.

SPECIJALIZIRANI SUDOV I OSNOVANI ODLUKOM DRŽAVNOG SUDBENOG VIJEĆA

U Španjolskoj se specijalizirani sudovi mogu, bez utjecaja na načelo jedinstva sudske vlasti ako čine dio jednog od pet sustava pravosuđa, osnovati na temelju Organskog zakona o pravosuđu, kao što je slučaj s trgovačkim sudovima, sudovima za maloljetnike te sudovima koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama, ali ih može osnovati i Državno sudbeno vijeće u skladu s člankom 98. prethodno navedenog zakona, kao što je slučaj s obiteljskim sudovima (*Juzgados de Familia*), sudovima izvršenja na temelju hipoteke (*Juzgados de Ejecución Hipotecaria*) i sudovima izvršenja (*Juzgados de Ejecutorias*).

Ostali specijalizirani sudovi

Člankom 117. glave VI. o pravosuđu španjolskog Ustava iz 1978. utvrđuje se da je načelo jedinstva sudske vlasti temelj za organizaciju i djelovanje nacionalnih sudova.

To se načelo ostvaruje u postojanju jedinstvene nadležnosti koja se sastoji od jedinstvenog tijela sudaca i viših sudaca koji čine redovne sudove.

U španjolskom Ustavu navodi se da pravda potječe od naroda i da njome u ime Kralja upravljaju suci i viši suci u okviru pravosudnog sustava koji su neovisni, nesmjerni, odgovaraju za svoje postupke te podliježu samo vladavini prava.

Suci i viši suci mogu biti smijenjeni, suspendirani, premješteni ili umirovljeni samo na temelju razloga i podložno zaštitnim mjerama predviđenima zakonom.

Izvršavanje sudske ovlasti u bilo kojem obliku postupka, bilo pri donošenju ili izvršenju presuda, provodi se isključivo na zakonom utvrđenim sudovima u skladu s pravilima o nadležnosti i postupcima koji mogu biti propisani u njima.

Sudovi ne smiju izvršavati nikakve ovlasti osim onih navedenih u prethodnom pododjeljku te onih koje su im izričito dodijeljene zakonom, a kojima se jamči neko pravo.

Izvan pravosudnog sustava, u različitim glavama Ustava predviđeno je postojanje dvaju ustavnih sudova. Ti su sudovi potpuno neovisni i nepristrani te podliježu samo vladavini prava.

To su Ustavni sud (*Tribunal Constitucional*) i Revizorski sud (*Tribunal de Cuentas*).

USTAVNI SUD

Španjolski Ustavni sud nalazi se izvan pravosudnog sustava.

Vrhovni je tumač Ustava, neovisan od drugih ustavnih tijela, te podliježe samo Ustavu i odgovarajućem Organskom zakonu.

Jedinstven je i po svojoj nadležnosti koja obuhvaća cijelu Španjolsku.

SASTAV

Sastoji se od dvanaest viših sudaca koje imenuje Kralj, od kojih četvero predlaže Kongres zastupnika (*Congreso de los Diputados*), pri čemu je potrebna tropetinska većina njegovih članova; četvero predlaže Senat (*Senado*) uz istu većinu; dvoje predlaže Vlada, a dvoje Državno sudbeno vijeće. Imenovani viši suci biraju predsjednika i zamjenika predsjednika iz svojih redova.

PODRUČJA NADLEŽNOSTI

Ustavni sud odlučuje u predmetima na način utvrđen zakonom, što među ostalim uključuje:

žalbe u pogledu neustavnosti zakona, regulatornih odredbi ili akata sa zakonskom snagom

žalbe koje se odnose na kršenje građanskih prava i sloboda navedenih u članku 53. stavku 2. Ustava

ustavne sukobe nadležnosti između države i autonomnih zajednica ili između autonomnih zajednica

sukobe između ustavnih tijela države

izjave o ustavnosti međunarodnih ugovora.

Za više informacija vidjeti: [Ustavni sud](#).

REVIZORSKI SUD

Revizorski sud vrhovno je revizorsko tijelo za financijsko izvješćavanje i gospodarsko upravljanje državom i javnim sektorom.

Ne dovodeći u pitanje njegovu nadležnost, Revizorski sud dio je zakonodavne vlasti te izravno odgovara španjolskom Parlamentu (*Cortes Generales*).

SASTAV

Sastoji se od dvanaest članova koji se nazivaju revizori (*Consejeros de Cuentas*), od kojih šestero imenuje Kongres zastupnika, a šestero Senat. Uživaju istu neovisnost i nesmjernjivost te podliježu istim pravilima o nespojivosti mandata kao suci.

FUNKCIJE

Revizorskom sudu dodijeljene su dvije funkcije:

funkcija revizije, koja je obilježena kao vanjska, trajna i sveobuhvatna, podrazumijeva provjeriti je li gospodarska i financijska aktivnost javnog sektora u skladu s načelima zakonitosti, učinkovitosti i ekonomičnosti

sudska funkcija odnosi se na odlučivanje u predmetima fiskalne odgovornosti protiv osoba zaduženih za javnu imovinu, prihode ili učinke, a u svrhu naknade javnih sredstava izgubljenih zbog pronevjere, propusta u podnošenju potpunog i pravilnog obrazloženja ili drugih uzroka ili postupanja.

Za više informacija vidjeti: [Revizorski sud](#).

SUDOV I OBIČAJNOG PRAVA

Člankom 125. Ustava ti su sudovi priznati kao jedan od načina sudjelovanja javnosti u provođenju pravde.

U skladu s člankom 19. Organskog zakona o pravosuđu, kao sudovi običajnog prava (*tribunales consuetudinarios*) priznati su Sudište za vode u ravnici pokrajine Valencije (*Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia*) te Vijeće mudraca pokrajine Murcia (*Consejo de Hombres Buenos de Murcia*). Ti su sudovi institucije običajnog prava koje rješavaju pitanja povezana s gospodarenjem vodama.

Ta se dva španjolska suda običajnog prava od 2009. nalaze na Reprezentativnom popisu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva te čine živi dokaz sposobnosti skupina ljudi da na demokratski način uspostave složene institucije sastavljene od vlastitih članova.

SUDIŠTE ZA VODE U RAVNICI POKRAJINE VALENCIJE

To je najstarija pravosudna institucija u Europi.

Djeluje na području pokrajine Valencia.

Sastoji se od osam članova koje na demokratski način biraju poljoprivrednici regije Huerta Valenciana (plodna regija u pokrajini Valencia). To je sudište nadležno za pravednu raspodjelu vode među različitim vlasnicima zemljišta, rješavanje sporova među poljoprivrednicima te izricanje kazni za kršenje propisa o navodnjavanju.

VIJEĆE MUDRACA POKRAJINE MURCIA

Vijeće mudraca pokrajine Murcia potječe još iz srednjeg vijeka. Od 1849. institucionalizirano je i regulirano kao vrhovni sud regije Huerta de Murcia (plodna regija u pokrajini Murcia). Vijeće se sastoji od predsjednika, tajnika i pet članova.

Vijeće mudraca pokrajine Murcia održava javne rasprave svakog četvrtka u prostoru lokalnog nadležnog tijela te svaki predmet rješava na zasjedanju istog dana ili najkasnije na sljedećoj raspravi. Odluke se donose izravno na temelju većine glasova, a u slučaju jednakog broja glasova odlučujući glas ima predsjednik. Kazne koje proizlaze iz odluka Vijeća mudraca pokrajine Murcia isključivo su novčane naravi. Odluke koje izdaje taj sud konačne su, nepromjenjive i izvršive.

Za više informacija vidjeti: [Vijeće mudraca](#).

Druge poveznice

 [DRŽAVNO SUDBENO VIJEĆE U ŠPANJOLSKOJ](#)

 [ŠPANJOLSKI USTAVNI SUD](#)

 [ŠPANJOLSKI REVIZORSKI SUD](#)

 [ŠPANJOLSKI SUDOV I OBIČAJNOG PRAVA](#)

Posljednji put ažurirano: 17/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Francuska

Ovaj odjeljak sadržava pregled ustavnih i upravnih sudova u Francuskoj.

Ustavno vijeće

Ustavno vijeće (*Conseil constitutionnel*), koje je uspostavljeno Ustavom Pete Republike 4. listopada 1958., nije na vrhu nikakve hijerarhije redovnih ili upravnih sudova. Stoga, ono nije vrhovni sud.

Ima devet članova, od kojih se trećina zamjenjuje svake tri godine. Članovi se imenuju na jednokratno razdoblje od devet godina, tri imenuje predsjednik Republike i po tri predsjednici obaju domova Parlamenta (Senata i Nacionalne skupštine). Bivši predsjednici Republike po službenoj su dužnosti doživotni članovi Ustavnog vijeća, osim ako obavljaju funkcije koje nisu u skladu s mandatom člana Vijeća. U tom slučaju ne sudjeluju u radu Vijeća.

Predsjednika Ustavnog vijeća imenuje predsjednik Republike među članovima Vijeća.

Nema starosnih ili profesionalnih uvjeta koje osoba mora ispuniti kako bi postala član Ustavnog vijeća. Uloga člana (*Conseiller*) ipak je nespojiva sa statusom člana Vlade ili Gospodarskog i socijalnog vijeća ili bilo koje izabrane funkcije. Članovi su podložni i istim pravilima o profesionalnoj nespojivosti kao i članovi Nacionalne skupštine i Senata.

Ustavno je vijeće stalno tijelo, sastaje se češće ili rjeđe ovisno o količini posla koju dobiva. Zasjeda i odlučuje samo na sjednicama cijelog Vijeća. Na raspravama je potreban kvorum, tj. treba biti prisutno sedam sudaca. U slučaju jednakog broja glasova za i protiv, odlučujući glas ima predsjednik. Nema mogućnosti za izdvojena mišljenja.

Postupak je pisani i slijedi načelo kontradiktornosti. Međutim, stranke mogu iznijeti usmena očitovanja u izbornim sporovima. No, stranke ili njihovi zastupnici mogu iznijeti i usmena očitovanja na raspravi ako se raspravlja o ustavnosti kao prethodnom pitanju.

Kad je riječ o predmetima, nadležnost Ustavnog vijeća može se podijeliti u dvije kategorije:

Nadležnost u dvjema vrstama sporova:

Sporovi o zakonodavstvu

Vijeće donosi odluke o *ex ante* ustavnosti (*contrôle de constitutionnalité préventif*), odvojeno od razmatranja konkretnih slučajeva. Taj je postupak fakultativan za redovno zakonodavstvo i međunarodne sporazume, ali obavezan za organske zakone (*lois organiques*) i za poslovničke obaju domova Parlamenta. Zahtjevi se podnose nakon glasovanja Parlamenta, ali prije nego se zakon donese ili ratificira, međunarodni sporazum odobri ili poslovnički bilo kojeg od domova Parlamenta stupe na snagu. Za fakultativne predmete, zahtjev (*saisine*) može podnijeti političko tijelo (predsjednik Republike, predsjednik Vlade, predsjednik Nacionalne skupštine ili Senata) ili 60 zastupnika ili 60 senatora.

Izvanredne ustavne revizije uvedene su 1. ožujka 2010. stupanjem na snagu „prethodnog pitanja ustavnosti“ (*question prioritaire de constitutionnalité*). Od tog datuma svaki tužitelj ili tuženik tijekom sudskog postupka može osporiti neku odredbu zakonodavstva zato što nije u skladu s pravima i slobodama

zajamčenima Ustavom. Predmet se može uputiti Ustavnom vijeću samo ako je upućivanje odobrilo Državno vijeće ili Kasacijski sud. Ono mora dati svoje mišljenje u roku od tri mjeseca.

Ustavno Vijeće odlučuje o podjeli ovlasti između zakona i uredbi. Predmet mu može uputiti ili tijekom zakonodavnog postupka predsjednik doma (Nacionalna skupština ili Senat) koji se bavi konkretnom mjerom ili Vlada, ili, nakon okončanja postupka, predsjednik Vlade, koji može tražiti snižavanje ranga mjere koja je donesena kao zakon.

Sporovi o izborima ili referendumima

Ustavno vijeće odlučuje o zakonitosti izbora predsjednika Republike i referendumima i proglašava rezultate. Odlučuje i o zakonitosti izbora članova obaju domova Parlamenta i pravila kojima se uređuju kvalificiranost i diskvalificiranje.

Zahtjeve Vijeću o izbornim stvarima može općenito podnijeti svaki glasač, a broj zahtjeva značajno se povećao od donošenja propisa o organizaciji i kontroli izbornih troškova, pri čemu je Vijeće žalbeni sud za kandidate u parlamentarnim i predsjedničkim izborima.

Savjetodavna uloga

Ustavno vijeće na službeni zahtjev šefa države daje mišljenje o primjeni članka 16. Ustava (o punim ovlastima u kriznim vremenima) i nakon toga o odlukama donesenima u tom okviru.

Nadalje, Vlada se savjetuje s Vijećem o aktima o organizaciji izbora predsjednika Republike i referendumima.

Sve su odluke u istom obliku i sadržavaju:

citare primjenjivih akata i postupovnih koraka

razloge utvrđene u stavcima, kojima se analiziraju argumenti na kojima se temelje, navode primjenjiva načela i odgovara na zahtjev te izvršni dio podijeljen na točke u kojima se iznosi donesena odluka.

Odluke su obvezujuće za vladine institucije i sva upravna i pravosudna tijela. Protiv njih ne može se podnijeti žalba. Načelo *res judicata* primjenjuje se ne samo na izvršni dio odluke, nego i na razloge koji čine njezin temelj. Međutim, Ustavno vijeće prihvaća zahtjeve za ispravljanje materijalnih pogrešaka.

Odredba koja je *ex ante* odlukom proglašena neustavnom ne može se donijeti ili primijeniti.

Odredba koja je kao prethodno pitanje ustavnosti proglašena neustavnom ukida se s danom objave odluke Ustavnog vijeća ili od kasnijeg datuma određenog u odluci. Ustavno vijeće utvrđuje uvjete i ograničenja unutar kojih se već nastali učinci odredbe mogu osporavati.

Učinak odluka o izbornim sporovima seže od poništenja glasačkih listića do poništenja samih izbora i može uključivati proglašenje da kandidat nije kvalificiran i/ili da izabrana osoba mora napustiti funkciju.

Odluke se dostavljaju strankama i objavljuju u službenom listu (*Journal officiel de la République française*); u slučaju *ex ante* odluke objavljuju se i svi zahtjevi Parlamenta i očitovanja Vlade.

Sve odluke od uspostave Vijeća dostupne su na internetskim stranicama Ustavnog vijeća.

Upravni sudovi

Funkcije upravnih sudova

Javnu upravu nadziru upravni sudovi, koji su neovisni od same uprave (dioba upravnih i sudskih funkcija) i različiti od redovnih sudova (dioba pravosuđa, *dualisme judiciaire*). Nadzor mogu vršiti i upravna tijela, ali su odluke tih tijela potom podložne sudskom nadzoru.

Upravni sudovi (*tribunaux administratifs*) jesu opći prvostupanjski sudovi upravnog prava. Specijalizirani upravni sudovi brojni su i različiti te uključuju: financijske sudove (regionalne urede revizora (*chambre régionale des comptes*) i Revizorski sud (*Cour des comptes*))

Nacionalni sud za azil (*Cour nationale du droit d'asile*)

profesionalne disciplinske sudove (Sud proračunske i financijske discipline, Vrhovno vijeće sudstva, profesionalna disciplinska tijela, sveučilišni sudovi itd.).

Kao opće pravilo, protiv njihovih odluka može se podnijeti žalba pred žalbenim upravnim sudovima (*cours administratifs d'appel*), čije su odluke podložne reviziji s obzirom na pravno pitanje pred Državnim vijećem (*Conseil d'État*). U toj ulozi Državno vijeće samo provodi nadzor nad ispravnom primjenom poslovnika i materijalnog prava u sudskim odlukama koje se osporavaju, na isti način kao i Kasacijski sud, ali Državno je vijeće i prvi i posljednji stupanj za određene sporove, poput onih koji se odnose na regulatorne mjere ministara.

Sukob nadležnosti između dvaju sustava sudova rješava Sud za sukobe (*Tribunal des conflits*), sastavljen od članova Kasacijskog suda i Državnog vijeća.

Ustavno vijeće nadzire sukladnost zakona s Ustavom i ne odlučuje o mjerama i radnjama koje poduzima javna uprava.

Unutarnja struktura upravnih sudova

Upravni sudovi (kojih ima 42) i žalbeni upravni sudovi (kojih trenutno ima osam, a uskoro će ih biti devet) dalje se dijele na odjele. Broj i područja specijalizacije razlikuju se ovisno o članovima suda i odabiru unutarnje strukture koji provodi predsjednik suda. Državno vijeće ima samo jedan odjel sa sudskom funkcijom, tj. Odjel za sporove (*Section du contentieux*); ostali odjeli, poznati kao upravni odjeli, brinu o savjetodavnoj ulozi Državnog vijeća. Odjel za sporove sastoji se od deset pododjela specijaliziranih za različite vrste sporova. Presudu iz područja općeg upravnog prava donose dva takva pododjela zajedno (devet članova). Ako je predmet složeniji ili osjetljiviji, može se iznijeti pred Odjel za sporove (kojim su tada obuhvaćeni predsjednici pododjela, predsjednik Odjela za sporove i zamjenici predsjednika; 17 članova) ili Skupštinu za sporove (*Assemblée du contentieux*) (kojom su obuhvaćeni predsjednici odjela Državnog vijeća i kojom predsjedja potpredsjednik Državnog vijeća; 13 članova).

Status članova upravnih sudova

Tradicionalno se članovi upravnih sudova ne opisuju kao suci (*magistrats*) u smislu francuskog Ustava jer je taj pojam rezerviran za članove redovnih sudova. Na članove upravnih sudova primjenjivala su se opća pravila kojima se uređuju javni službenici. Stoga dugo vremena propisi koji su se primjenjivali na članove upravnih sudova nisu uključivali nikakva posebna pravila različita od onih koji se primjenjuju na druge vrste javnih službenika. Međutim, tijekom 1980-ih uvjeti imenovanja članova upravnih sudova razvili su se prema jačanju njihove neovisnosti.

U svojoj odluci od 22. srpnja 1980. Ustavno vijeće potvrdilo je postojanje i neovisnost upravnih sudova pa su te karakteristike sada uključene u temeljna načela priznata zakonima Republike. Upravni suci stoga imaju poseban status koji jamči njihovu neovisnost, osobito na način da im osigurava da ne mogu biti razriješeni dužnosti.

Osim toga, od donošenja Zakona br. 2016-483 od 20. travnja 2016. o ponašanju, pravima i obvezama dužnosnika, članovi upravnih sudova i žalbenih upravnih sudova sada se smatraju sucima (*magistrats*) po vlastitom pravu (članak L. 231-1 Zakonika o upravnom pravosuđu (*code de justice administrative*)). Dok suci redovnih sudova čine jednu strukturu (*corps*), upravni suci pripadaju dvjema različitim strukturama: jednoj za članove Državnog vijeća i jednoj za članove nižih upravnih sudova i žalbenih upravnih sudova.

Iako su pravila koja se na njih primjenjuju već dugo sadržana u različitim zakonodavnim aktima, sada su okupljena u Zakoniku o upravnom pravosuđu.

Pravne baze podataka u navedenim područjima

Pravne baze podataka u Francuskoj dostupne su na internetu kao javna usluga. Internetska stranica <https://www.legifrance.gouv.fr/> sadržava:

odluke Državnog vijeća, Suda za sporove, žalbenih upravnih sudova i izbor odluka upravnih sudova, u bazi podataka JADE i

odluke Ustavnog vijeća, u bazi podataka CONSTIT.

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup bazi podataka besplatan je.

Kratak opis sadržaja

Baza podataka JADE sadržava 230 000 odluka, uz 12 000 novih svake godine, a baza podataka CONSTIT sadržava 3500 odluka, uz 150 novih svake godine.

Druge poveznice

Nadležnost – Francuska

Posljednji put ažurirano: 12/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Hrvatska

Specijalizirani sudovi su trgovački sudovi i upravni sudovi kao prvostupanjski sudovi, a Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Visoki upravni sud Republike Hrvatske sude kao drugostupanjski sudovi.

S obzirom na područje sudovanja:

Trgovački sudovi

U Republici Hrvatskoj ustanovljeno je devet trgovačkih sudova (Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Bjelovar, Varaždin, Zadar, Pazin, Dubrovnik) :

koji:

- odlučuju u parničnim i izvanparničnim stvarima kada je to propisano posebnim zakonom,
- postupaju u registarskim stvarima i vode sudske registre,
- odlučuju o prijedlozima u svezi s osnivanjem, radom i prestankom trgovačkog društva,
- odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i provode predstečajne i stečajne postupke,
- odlučuju o upisima u upisnik brodova i jahti u onim stvarima koje su Pomorskim zakonikom stavljene u nadležnost trgovačkog suda, ograničenju odgovornosti brodarka, prigovorima protiv konačne diobene osnove za likvidaciju zajedničke havarije, ako zakonom za pojedinu vrstu predmeta nije drukčije određeno,
- provode postupak priznanja inozemnih sudskih odluka, kao i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima,
- provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni,
- određuju mjere osiguranja u postupcima i povodom postupaka u kojima su inače nadležni,
- obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u izvođenju dokaza u trgovačkim stvarima,
- obavljaju i druge poslove određene zakonom.

Trgovački sudovi u Republici Hrvatskoj

Upravni sudovi

U Republici Hrvatskoj ustanovljena su četiri upravna suda i to u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku koji:

- odlučuju o tužbama protiv pojedinačnih odluka javnopravnih tijela,
- odlučuju o tužbama protiv postupanja javnopravnih tijela,
- odlučuju o tužbama zbog propuštanja donošenja pojedinačne odluke ili postupanja javnopravnog tijela u zakonom propisanom roku,
- odlučuju o tužbama protiv upravnih ugovora i izvršavanja upravnih ugovora,
- odlučuju u drugim zakonom propisanim slučajevima.

Upravni sudovi u Republici Hrvatskoj

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske

odlučuje o redovnim pravnim lijekovima protiv odluka općinskih sudova u prekršajnim predmetima i odluka javnopravnih tijela koja vode prvostupanjski prekršajni postupak kada je to propisano posebnim zakonom,

rješava sukob nadležnosti između općinskih sudova u prekršajnim predmetima,

odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka o prekršaju kada je to propisano posebnim zakonom,

odlučuje o žalbama u predmetima međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije iz prekršajne nadležnosti,

provodi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca koji rade na prekršajnim predmetima,

obavlja druge poslove određene zakonom.

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske

Ulica Augusta Šenoje 30

10 000 Zagreb

tel: +385 1 480 75 10

fax: +385 1 461 12 91

e-mail: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

 <http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske

odlučuje o žalbama protiv odluka koje su u prvom stupnju donijeli trgovački sudovi,

rješava sukob mjesne nadležnosti između trgovačkih sudova te odlučuje o delegaciji nadležnosti između trgovačkih sudova,

obavlja druge poslove određene zakonom.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske

Berislavićeva 11

10 000 Zagreb

tel: +385 1 489 68 88

fax: +385 1 487 23 29

 <http://www.vtsrh.hr/>

Visoki upravni sud Republike Hrvatske

odlučuje o žalbama protiv presuda upravnih sudova i rješenja protiv kojih je dopuštena žalba,

odlučuje o zakonitosti općih akata,

odlučuje o sukobu nadležnosti između upravnih sudova,

odlučuje u drugim zakonom propisanim slučajevima.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske

Frankopanska 16

10 000 Zagreb

tel: +385 1 480 78 00

fax: +385 1 480 79 28

 <http://www.upravnisudrh.hr/>

Posljednji put ažurirano: 16/09/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Italija

Ovaj odjeljak sadržava informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Italiji.

Specijalizirani sudovi – uvod

Talijanskim se pravosuđem upravlja u ime talijanskog naroda te su sudovi, u skladu s talijanskim Ustavom, podložni samo zakonu. Na temelju članka 102. Ustava, sudsku vlast izvršavaju redovni sudovi osnovani i uređeni u skladu s pravilima pravosudnog sustava: to znači da se ne mogu osnivati izvanredni ili posebni sudovi (osim onih koji su izričito predviđeni). Mogu se uspostaviti samo specijalizirani odjeli redovnih sudova, u kojima sudjeluju i kvalificirani građani koji nisu članovi pravosuđa. Međutim, i samim su Ustavom predviđeni sudovi koji nisu dio pravosudnog sustava (redovni sudovi).

Specijalizirani sudovi

Kad je riječ o pitanjima građanskog prava (u najširem smislu), talijanski sudovi dijele se na „redovne” i „upravne”. **Upravni** sudovi nadležni su za zaštitu legitimnih interesa i – u posebnim područjima utvrđenima zakonom – pojedinačnih prava protiv državnih tijela: upravni su sudovi Regionalni upravni sud (*Tribunale Amministrativo Regionale* – TAR), koji je prvostupanjski sud, te Državno vijeće (*Consiglio di Stato*), koje je žalbeni sud. Redovni sudovi imaju nadležnost u predmetima koji se odnose na „pojedinačna prava”; upravni sudovi imaju nadležnost u predmetima koji se odnose na „legitimne interese”. Zakon o upravnom postupku (*codice di giustizia amministrativa*) – u kojem se i navode vrste nadležnosti – objavljen je u Zakonodavnom dekretu br. 104 /2010 (*decreto legislativo n. 104 del 2010*). **Zakonik o upravnom postupku** besplatno je dostupan na francuskom, engleskom i njemačkom jeziku. Pravosudno tijelo je i **Revizorski sud** (*Corte dei conti*). Nadležan je za pitanja javnog računovodstva i druga pitanja utvrđena zakonom. Zakonik o računovodstvu (*codice di giustizia contabile*) objavljen je u Zakonodavnom dekretu br. 174/2016 (*decreto legislativo n. 174 del 2016*). Italija ima i **porezne sudove**, a njihov je poslovnik utvrđen u Zakonodavnom dekretu br. 546/1992 (*decreto legislativo n. 546 del 1992*). U poreznim sporovima nadležnost imaju pokrajinski porezni sudovi (*Commissioni Tributarie Provinciali* – CTP), koji su prvostupanjski sudovi, te regionalni porezni sudovi (*Commissioni Tributarie Regionali* – CTR), koji su žalbeni sudovi. Porezni sudovi nadležni su za odlučivanje u svim sporovima koji se odnose na poreze bilo koje vrste i bilo kojeg naziva, uključujući regionalne, pokrajinske i općinske poreze te doprinose uplaćene talijanskoj nacionalnoj zdravstvenoj službi (*Servizio sanitario nazionale*), prireze i dodatne poreze, povezane sankcije te naknade za kamate i sve ostale dodatne naknade.

Protiv presuda specijaliziranih sudova može se podnijeti žalba Vrhovnom kasacijskom sudu (*Corte Suprema di Cassazione*) s obzirom na pravno pitanje (članak 111. Ustava).

Posljednji put ažurirano: 18/01/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Cipar

U Republici Cipru djeluju sljedeći specijalizirani sudovi:

Upravni sud (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

Obiteljski sud (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

Sud za radne sporove (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*)

Sud za nadzor najamnina (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

Upravni sud za međunarodnu zaštitu (*Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας*)

Vojni sud (*Στρατιωτικό Δικαστήριο*)

Specijalizirani sudovi

Upravni sud (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

Upravni sud ima isključivu nadležnost za odlučivanje u prvom stupnju o žalbama na temelju članka 146. Ustava u pogledu bilo koje odluke, radnje ili propusta osoba ili tijela s upravnim ovlastima. Upravni sud može poništiti svaki izvršni upravni akt koji je izdan kao rezultat kršenja ili zlorabe ovlasti ili koji je u suprotnosti sa zakonom ili Ustavom. Ako se žalba odnosi na porezno pitanje ili postupak međunarodne zaštite, Sud može relevantnu odluku ili akt izmijeniti u potpunosti ili djelomično.

Obiteljski sud (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

Obiteljski sud ima isključivu nadležnost za odlučivanje u predmetima razvoda braka, skrbništva nad djecom, uzdržavanja i imovinskim sporovima između bračnih drugova koji su članovi Grčke pravoslavne crkve.

Ako stranke pripadaju jednoj od drugih vjerskih skupina u Cipru, tj. armenskim kršćanima, maronitskim kršćanima ili rimokatolicima, za prethodno navedena pitanja nadležan je Obiteljski sud za vjerske skupine.

Postoje tri obiteljska suda, jedan za Nikoziju i Kireniju, jedan za Limassol i Pafos te jedan za Larnaku i Famagustu. Postoji i jedan Obiteljski sud za vjerske skupine za cijeli Cipar sa sjedištem u Nikoziji.

O predmetima pred obiteljskim sudom odlučuje sudac pojedinac, osim u slučajevima zahtjeva za razvod braka o kojima odlučuje vijeće od tri suca.

Sud za radne sporove (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*)

Sud za radne sporove ima isključivu nadležnost za odlučivanje u svim radnim sporovima koji proizlaze iz prestanka radnog odnosa, kao što su odšteta za neopravdani otkaz (osim ako je iznos zahtjeva veći od iznosa jednakog dvogodišnjoj plaći, u kojem slučaju je nadležan okružni sud), naknada umjesto otkaznog roka, otpremnine i zahtjevi koji proizlaze iz ugovora o radu, kao što su neisplaćene plaće, godišnji odmor, 13. plaća ili bonusi. Nadležan je i za odlučivanje o svim građanskim tužbama na temelju Zakona o zaštiti majčinstva (*Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος*), predmetima nejednakog postupanja i spolnog uznemiravanja na radnom mjestu te sporovima između štednih fondova (*Ταμεία Πρόνοιας*) i njihovih članova.

Sud za radne sporove sastoji se od predsjednika ili suca, koji je član Republičke pravosudne službe (*Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας*), i dvaju članova laika imenovanih na preporuku predstavnika poslodavca i zaposlenika. Uloga članova laika isključivo je savjetodavne naravi. U Republici Cipru trenutačno postoje tri suda za radne sporove sa sjedištem u Nikoziji, Limasolu i Larnaki.

Sud za nadzor najamnina (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

Sud za nadzor najamnina nadležan je za odlučivanje u predmetima koji se odnose na povrat iznajmljene nekretnine u posjed vlasnika, utvrđivanje pravednih najamnina te sva druga povezana ili dodatna pitanja.

Svaki se sud za nadzor najamnina sastoji od predsjednika, koji je član pravosudne službe, i dvaju članova koje imenuju predstavnici najmoćniji i najmodavca. Uloga tih članova isključivo je savjetodavne naravi. Sud ima dva odjela.

Upravni sud za međunarodnu zaštitu (*Διοικητικό Δικαστήριο Διεθνούς Προστασίας*)

Upravni sud za međunarodnu zaštitu ima isključivu nadležnost za odlučivanje u prvom stupnju o žalbama tražitelja azila na temelju članka 146. Ustava protiv odluka donesenih u skladu sa Zakonom o izbjeglicama ili neizvršavanja radnji propisanih tim zakonom.

Vojni sud (*Στρατιωτικό Δικαστήριο*)

Vojni sud nadležan je za suđenje u slučaju kaznenih djela koje je počinilo vojno osoblje u suprotnosti s Vojnim kaznenim zakonikom (*Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας*), Zakonom o nacionalnoj gardi (*Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος*), Kaznenim zakonikom (*Ποινικός Κώδικας*) ili bilo kojim drugim zakonom, bez obzira na izrečenu kaznu. Iznimno, kad je to predviđeno Vojnim kaznenim zakonikom ili nekim drugim zakonom, i fizičkim osobama se može suditi pred Vojnim sudom.

Ako optuženik ima čin pukovnika ili viši čin, Vojni sud se sastavlja na isti način kao prisjednički sud.

Predsjednik suda je sudac koji je član Republičke pravosudne službe. Postoje i dva pomoćna suca koji su vojni časnici, a imenuje ih Vrhovno sudbeno vijeće.

Pravne baze podataka

Službena pravna baza podataka još uvijek ne postoji. Postoji niz privatnih pravnih baza podataka, od kojih neke omogućuju pristup uz pretplatu, a neke besplatno.

Sadržavaju informacije o sudskim presudama i primarnom zakonodavstvu.

Posljednji put ažurirano: 10/07/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijeводе je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Latvija

Ovaj odjeljak sadržava pregled specijaliziranih sudova u Latviji.

Specijalizirani sudovi

Ustavni sud Republike Latvije

U skladu s [Ustavom Republike Latvije](#) (*Latvijas Republikas Satversme*, dalje u tekstu: „Ustav”) Latvija ima **Ustavni sud** (*Satversmes tiesa*), koji je neovisna pravosudna institucija koja u predmetima iz svoje nadležnosti ispituje sukladnost zakona i propisa s Ustavom, a razmatra i druge predmete za koje je nadležan prema zakonu. Ustavni sud može zakone i druge pravne akte ili njihove dijelove proglasiti ništavima.

U skladu s člankom 16. [Zakona o Ustavnom sudu](#) (*Satversmes tiesas likums*) Ustavni sud **razmatra predmete koji se odnose na sljedeće**: ustavnost zakona

ustavnost međunarodnih sporazuma koje je Latvija potpisala ili sklopila (čak i prije nego što Parlament (*Saeima*) odobri te sporazume)

usklađenost zakona i propisa ili njihovih dijelova sa zakonima višeg stupnja

usklađenost s ostalim aktima Parlamenta, Vlade, predsjednika, predsjednika Parlamenta ili premijera (osim upravnih akata)

usklađenost sa zakonom naloga kojima je ministar, na temelju ovlaštenja Vlade, obustavio odluke lokalnog vijeća

usklađenost odredaba latvijskoga nacionalnog prava s međunarodnim sporazumima koje je sklopila Latvija, a koji nisu protivni Ustavu.

Ustavni sud sastoji se od sedam sudaca koje je odobrila većina zastupnika u Parlamentu (najmanje 51 glas). Troje sudaca odobrava se na temelju prijedloga najmanje deset parlamentarnih zastupnika, dvoje na prijedlog Vlade, a još dvoje na prijedlog cijelog sastava Vrhovnog suda. Kandidati koje predlaže Vrhovni sud moraju biti iz redova latvijskih sudaca.

Ustavni sud ne može pokrenuti postupak na vlastitu inicijativu. Predmete razmatra samo na zahtjev osobe koja je za to zakonom ovlaštena.

Zahtjev kojim se pokreće postupak ocjene ustavnosti zakona i međunarodnih sporazuma koje je Latvija sklopila (čak i prije nego što Parlament odobri te sporazume), usklađenosti zakona i propisa ili njihovih dijelova s pravnim propisima više razine, usklađenosti odredaba latvijskoga nacionalnog prava s međunarodnim sporazumima koje je Latvija sklopila, a nisu u skladu s Ustavom, može podnijeti:

predsjednik/predsjednica

Parlament

najmanje 20 parlamentarnih zastupnika

Vlada

glavni javni tužitelj

vijeće Nacionalnog revizorskog ureda (*Valsts kontroles padome*)

lokalno vijeće

pučki pravobranitelj (*tiesībsargs*) ako institucija ili službena osoba koja je donijela osporeni akt nije otklonila utvrđene nedostatke u roku koji je odredio pučki pravobranitelj

sud koji raspravlja o građanskom, kaznenom ili upravnom predmetu

sudac zemljišnoknjižnog ureda pri upisu u zemljišne knjige vlasništva i srodnih prava na nekretninama

svaka osoba kojoj su povrijeđena temeljna prava prema Ustavu

Sudbeno vijeće u okviru svojeg zakonom propisanog djelokruga.

Zahtjev kojim se pokreće postupak ocjene usklađenosti sa zakonom drugih akata Parlamenta, Vlade, predsjednika, predsjednika Parlamenta ili premijera (osim upravnih akata) može podnijeti:

predsjednik/predsjednica

Parlament

najmanje 20 parlamentarnih zastupnika

Vlada

Sudbeno vijeće u okviru svojeg zakonom propisanog djelokruga.

Lokalno vijeće ovlašteno je podnijeti **zahtjev** kojim se pokreće postupak ocjene usklađenosti sa zakonom naloga kojim je ministar, na temelju ovlaštenja Vlade, obustavio primjenu odluka lokalnog vijeća.

U predmetima koji se odnose na ustavnost zakona, uredaba i drugih akata Vlade, usklađenost odredaba latvijskoga nacionalnog prava s međunarodnim sporazumima koje je Latvija sklopila, a nisu u skladu s Ustavom i ustavnost međunarodnih sporazuma koje je Latvija potpisala ili sklopila (čak i prije nego što ti sporazumi budu odobreni u Parlamentu) te zakona ili propisa ili njihovih dijelova Ustavni sud odlučuje na plenarnoj sjednici. O ostalim predmetima odlučuje se u vijećima sastavljenim od triju sudaca, osim ako Ustavni sud ne odluči drukčije.

Presuda Ustavnog suda konačna je i stupa na snagu s datumom dostave. Presuda Ustavnog suda i njezino tumačenje sporne odredbe obvezuje sva središnja i lokalna tijela vlasti (uključujući sudove), kao i službene osobe te fizičke i pravne osobe.

Odredba koju je Ustavni sud proglasio nesukladnom sa zakonom višeg stupnja smatra se ništavom od dana objave presude Ustavnog suda ako Ustavni sud ne odredi drukčije. Ako Ustavni sud smatra da je međunarodni sporazum koji je Latvija potpisala ili sklopila neustavan, Vlada je dužna bez odgode osigurati da se sporazum izmijeni, otkaže, suspendira njegovo djelovanje ili da se pristupanje sporazumu povuče bez odgode.

Gospodarski sud

U skladu s odredbama Zakona o sudbenoj vlasti (*Likums par tiesu varu*), Gospodarski sud (*Ekonomisko lietu tiesa*) uspostavljen je za odlučivanje u predmetima navedenim u Zakonu o parničnom postupku (*Civilprocesa likums*) i Zakonu o kaznenom postupku (*Kriminālprocesa likums*). Sjedište mu je u Rigi i nadležan je za cijelo državno područje Latvije.

U okviru **građanskog prava** Gospodarski sud nadležan je za sljedeće:

tužbe koje proizlaze iz ugovora o reosiguranju

tužbe koje proizlaze iz ugovora o ulagačkim uslugama i pomoćnim ulagačkim uslugama

tužbe za zaštitu ulaganja drugih država članica Europske unije protiv latvijskih tijela

tužbe koje proizlaze iz pravnih odnosa korporacija

tužbe koje proizlaze iz pravnih odnosa članova (dioničara) dioničkih društava

tužbe koje proizlaze iz sporazuma o financijskim kolateralima

tužbe koje proizlaze iz transakcija kapitala među povezanim strankama u smislu odredaba Trgovačkog zakona (*Komerclikums*) i Zakona o tržištu financijskih instrumenata (*Finanšu instrumentu tirgus likums*)

tužbe koje proizlaze iz prijenosa poduzeća i korporativnog restrukturiranja, osim potraživanja zaposlenika

tužbe koje proizlaze iz ugovornih obveza između građevinskih subjekata, uključujući podizvođače, a odnose se na izgradnju bilo koje građevine drugog ili trećeg razreda za koju je potrebna građevinska dozvola, isključujući stambene zgrade s jednim ili dva stana i s njima povezane funkcionalne građevine

tužbe koje proizlaze iz povrede zakona o tržišnom natjecanju

tužbe koje proizlaze iz odluka skupština članova (dioničara) društva kapitala i

zahtjeve za likvidaciju i stečaj kreditnih institucija.

Isto tako, Gospodarski sud u okviru **kaznenog prava** nadležan je za kaznena djela:

financiranja proizvodnje, skladištenja, premještanja, uporabe ili distribucije oružja za masovno uništenje, kad odgovornost za to proizlazi iz članka 73.1.

stavka 2. Kaznenog zakona (*Krimināllikums*)

terorizma, kad odgovornost za to proizlazi iz članka 79.2. stavka 2. Kaznenog zakona

pranja imovinske koristi stečene kaznenim djelom (članak 195. Kaznenog zakona)

neovlaštenog primanja koristi, ako odgovornost za to proizlazi iz drugog, trećeg ili četvrtog stavka članka 198. Kaznenog zakona

podmićivanja u gospodarskom poslovanju, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 199. stavka 2. Kaznenog zakona

primanja mita, kad odgovornost za to proizlazi iz stavka trećeg ili četvrtog članka 320. Kaznenog zakona

primanja mita, ako odgovornost za to proizlazi iz drugog, trećeg ili četvrtog stavka članka 321. Kaznenog zakona

posredovanja u podmićivanju, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 322. stavka 2. Kaznenog zakona

aktivnog podmićivanja, ako odgovornost za to proizlazi iz stavka drugog ili trećeg članka 323. Kaznenog zakona

trgovanja utjecajem, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 326.1. stavka 2. Kaznenog zakona

nezakonitog traženja i primanja koristi, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 326.2. stavka 2. Kaznenog zakona i

nezakonitog davanja koristi, ako odgovornost za to proizlazi iz članka 326.3. stavka 2. Kaznenog zakona.

O žalbama protiv odluka Gospodarskog suda odlučuje Regionalni sud u Rigi (*Rīgas apgabaltiesa*).

Pravne baze podataka

Naziv i URL baze podataka

 [Predmeti pred Ustavnim sudom \(funkcija pretraživanja\)](#)

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup je **besplatan**.

Kratak sadržaj baze podataka

Baza podataka sadržava presude Ustavnog suda Republike Latvije.

Kontekst

Sučelje za pretraživanje baze podataka i presude dostupni su na latvijskom i engleskom.

Poveznice

 [Ustavni sud Republike Latvije](#)

Posljednji put ažurirano: 26/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Litva

Ova stranica sadržava informacije o specijaliziranim sudovima u Litvi.

Specijalizirani sudovi

 [Ustavni sud Republike Litve](#) (lit. *Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) osigurava prednost **Ustava** u okviru pravnoga sustava. Odlučuje o pitanjima ustavnosti i razmatra jesu li zakoni i drugi akti koje je donio Parlament u skladu s Ustavom te jesu li akti koje su donijeli Predsjednik ili Vlada u skladu s Ustavom i zakonodavstvom.

Upravni sudovi

U Litvi postoji šest upravnih sudova:

Vrhovni upravni sud Litve (lit. *Lietuvos Vyriausiosios administracinis teismas*)

pet regionalnih upravnih sudova.

Vrhovni upravni sud

 Vrhovni upravni sud (lit. *Vyriausiosios administracinis teismas*) jest sud prvog i posljednjeg stupnja za upravne predmete koji su mu zakonom dodijeljeni u nadležnost. Odlučuje o žalbama protiv odluka, presuda i naloga regionalnih upravnih sudova te protiv odluka okružnih sudova u predmetima koji uključuju prekršaje.

Vrhovni upravni sud odlučuje i o zahtjevima za ponavljanje postupka u završenim upravnim predmetima, uključujući predmete koji uključuju prekršaje u područjima propisanim zakonom. Vrhovni upravni sud razvio je jedinstvenu sudsku praksu za tumačenje i primjenu zakona i drugih pravnih akata.

Regionalni upravni sudovi (lit. *apygardų administraciniai teismai*)

Regionalni upravni sudovi sudovi su posebne nadležnosti. Njihova je funkcija odlučivati o pritužbama (zahtjevima) u vezi s upravnim mjerama i radnjama koje su izvršili ili su propustili izvršiti (neizvršenje dužnosti) subjekti javne i unutarnje uprave.

Regionalni upravni sudovi odlučuju o sporovima u području **javne uprave** te se bave pitanjima koja se odnose na zakonitost regulatornih upravnih akata, poreznih sporova itd.

Prije podnošenja zahtjeva upravnom sudu pojedinačni pravni akti ili radnje javne uprave mogu se osporiti u prethodnom postupku. U takvim slučajevima sporove ispituju općinske komisije za sporove u javnoj upravi, okružne komisije za upravne sporove i **Glavna komisija za upravne sporove** (lit. *Vyriausioji administracinių ginčų komisija*).

Posljednji put ažurirano: 07/04/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevođe je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Luksemburg

U ovom ćete odjeljku naći kratak pregled specijaliziranih sudova u Luksemburgu.

Specijalizirani sudovi u sustavu redovnih sudova

Arbitražno vijeće za socijalnu sigurnost i Žalbeno vijeće za socijalnu sigurnost

Arbitražno vijeće za socijalnu sigurnost (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*) odlučuje u svim **sporovima u području socijalne sigurnosti** koji se odnose na uključivanje u sustav ili obveze u okviru sustava, doprinose, upravne novčane kazne i druge naknade, osim onih predviđenih člankom 317. ili onih koji se odnose na članke 147. i 148. Zakonika o socijalnoj sigurnosti (*Code de la sécurité sociale*), dok u žalbenom postupku odlučuje Žalbeno vijeće za socijalnu sigurnost (*Conseil supérieur de la sécurité sociale*). Protiv pravomoćnih odluka Arbitražnog vijeća i odluka Žalbenog vijeća može se podnijeti žalba u kasacijskom postupku.

Upravni sudovi

Visoki upravni sud

Osim ako je zakonom određeno drukčije, Visokom upravnom sudu (*Cour administrative*) u Luxembourgju može se podnijeti žalba protiv odluka Prvostupanskog upravnog suda (*Tribunal administratif*) o **zahtjevima za poništenje** pojedinačnih upravnih odluka ili odluka donesenih u pogledu regulatornih upravnih mjera. Visoki upravni sud odlučuje i o žalbama te djeluje kao **sud nadležan za donošenje presude** u postupcima protiv odluka drugih upravnih sudova koji su odlučivali o zahtjevima za preinaku ako su za njih nadležni u skladu s posebnim zakonima.

Svi odvjetnici koji imaju pravo zastupanja pred sudovima Velikog Vojvodstva imaju pravo zastupanja i pred Visokim upravnim sudom. Međutim, samo odvjetnici navedeni na Popisu I. tablica koje jednom godišnje sastavljaju odvjetničke komore (*conseils des ordres des avocats*) imaju pravo izvršavati pripremne i postupovne radnje (pravno zastupanje).

Državu pred Visokim upravnim sudom zastupaju državni službenici ili odvjetnici.

Prvostupajski upravni sud

Prvostupajski upravni sud (*Tribunal administratif*) u Luxembourgju odlučuje o tužbama podnesenima zbog nenadležnosti, prekoračenja i zlorabe ovlasti, povrede zakona ili postupaka namijenjenih zaštiti privatnih interesa, **protiv svih upravnih odluka** u pogledu kojih u skladu sa zakonom i propisima nije dostupan nijedan drugi pravni lijek i protiv regulatornih upravnih mjera, bez obzira na to koje ih je tijelo donijelo. Sud u načelu odlučuje i o sporovima povezanim s izravnim oporezivanjem te lokalnim porezima i pristojbama.

Protiv odluka Prvostupanskog upravnog suda žalba se može podnijeti Visokom upravnom sudu.

Prvostupajski upravni sud nadležan je za odlučivanje u postupcima povodom žalbi protiv odluka ravnatelja Uprave za izravno oporezivanje (*Administration des contributions directes*) u slučajevima kada su takvi postupci predviđeni mjerodavnim zakonodavstvom.

Ostali specijalizirani sudovi

Ustavni sud

Ustavni sud (*Cour Constitutionnelle*) donosi odluke o **sukladnosti zakonâ s Ustavom**, osim onih kojima se ratificiraju ugovori.

Kada stranka postavi pitanje o sukladnosti nekog zakona s Ustavom pred redovnim ili upravnim sudom, taj je sud obavezan uputiti to pitanje Ustavnom sudu, osim ako ocijeni: (a) da odlučivanje o postavljenom pitanju nije potrebno za donošenje presude; (b) da je pitanje neutemeljeno; (c) da je Ustavni sud već odlučio o istovjetnom pitanju.

Ustavni sud čine predsjednik Vrhovnog suda (*Cour supérieure de justice*), predsjednik Visokog upravnog suda, dva savjetnika Kasacijskog suda i pet sudaca koje imenuje Veliki vojvoda na temelju zajedničkog mišljenja Vrhovnog suda i Visokog upravnog suda. Ustavni sud zasjeda u vijeću od pet sudaca.

Pravne baze podataka u predmetnim područjima

Vidjeti **odjeljak o sudovima** na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa.

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup bazi podataka **besplatan** je.

Kratak opis sadržaja

Vidjeti internetske stranice **Arbitražnog vijeća za socijalnu sigurnost i Žalbenog vijeća za socijalnu sigurnost**.

Vidjeti internetske stranice **upravnih sudova**.

Vidjeti internetske stranice **Ustavnog suda**.

Ostale poveznice

 Ministarstvo pravosuđa

Posljednji put ažurirano: 20/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Malta

U ovom odjeljku pružaju se informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Malti.

Specijalizirani sudovi

Ustavni sud	Drugostupanjski sud Odlučivanje o žalbama	Taj sud razmatra žalbe u predmetima koji uključuju navodne povrede ljudskih prava, tumačenja Ustava i nevaljanost zakona . Također ima prvostupanjsku nadležnost u odlučivanju o pitajima povezanim s članstvom u Zastupničkom domu te o svim slučajevima koji su mu upućeni, a koji se odnose na glasanje za izbor članova Zastupničkog doma.	Predsjedatelj predsjednik suda i dva druga suca
Glavni građanski sud	Prvostupanjski sud	Glavni građanski sud također odlučuje o predmetima koji se odnose na navodne povrede ljudskih prava i temeljnih sloboda zaštićenih Ustavom i Europskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama.	Predsjedatelj sudac
Sud za radne sporove	Prvostupanjski sud	Taj sud razmatra predmete koji se odnose na nepravredno otpuštanje i diskriminacijo ili drugo nezakonito postupanje na radnom mjestu .	Predsjedatelj predsjednik
Povjerenstvo za najam	Prvostupanjski sud	Povjerenstvo za najam razmatra predmete povezane s promjenama u uvjetima najma , uključujući povećanje najamnine i prekid najma. Ti se predmeti moraju odnositi na ugovore o najmu sklopljene prije 1. lipnja 1995.	Predsjedatelj magistratski sudac
Arbitražno vijeće za zemljišta	Prvostupanjski sud	Arbitražno vijeće za zemljišta razmatra predmete koji se odnose na klasifikaciju izvlaštenih zemljišta, javnu svrhu izvlaštenja i iznos naknade namijenjene vlasniku.	Predsjedatelj magistratski sudac
Odbor za nadzor najma ruralnih zemljišta	Prvostupanjski sud	Taj odbor razmatra predmete koji se odnose na najam ruralnih zemljišta i potraživanja vlasnika povezana s prekidom najma zemljišta.	Predsjedatelj magistratski sudac
Sud za upravne sporove	Prvostupanjski sud	Taj sud nadležan je za preispitivanje upravnih akata .	Predsjedatelj sudac ili magistratski sudac
Sud za podjelu nasljedstva	Prvostupanjski sud	Taj sud odlučuje u predmetima povezanim s podjelom nasljedstva koje je u zajedničkom vlasništvu nasljednika preminule osobe.	Predsjedatelj arbitražni sudac
Žalbeni sud za tržišno natjecanje i zaštitu potrošača	Odlučivanje o žalbama	Taj sud razmatra i rješava žalbe na odluke, rješenja i mjere koje su donijeli glavni direktor za tržišno natjecanje i glavni direktor za pitanja potrošača. Odluke suda konačne su osim u iznimnim slučajevima kada su dopuštene žalbe. Takve su žalbe, međutim, ograničene na pravna pitanja.	Predsjedatelj sudac i dva člana
Sud za reviziju javnobilježničkih akata	Prvostupanjski sud	Taj posebni sud nadzire sve javne bilježnike, javnobilježničke arhive i javni registar. U nadležnosti je suda posjetiti i pregledati javnobilježničke arhive, javni registar i urede javnih bilježnika te primijeniti disciplinske mjere. Sud ima ovlasti i zatražiti ispravke netočnih navoda u upisima u javnom registru.	Sastoji se od članova koji se nazivaju „nadzornicima”

Upravni sudovi

Sudsko preispitivanje postupak je kojim sudovi mogu odluku vlade, tijela ili agencije preispitati te na kraju i ukinuti ako dokažu da je nezakonita.

Taj postupak može zatražiti svatko tko je oštećen odlukom vlade ili njezinim djelovanjem. Članak 469.A poglavlja 12. Zakona Malte ključni je članak kojime se sudovima dodjeljuju takve ovlasti. Međutim, čak i u nedostatku takve zakonske odredbe, sudsko preispitivanje može se smatrati **implicitnom sudskom ovlašću** na temelju načela podjele vlasti kojim se vode demokratske države.

Redovni sudovi, odnosno Glavni građanski sud, nadležni su u takvim predmetima, uz pravo žalbe Žalbenom sudu.

Zakon o upravnom pravu stupio je na snagu 1. siječnja 2009. te je u okviru tog zakona predviđena uspostava **Suda za upravne sporove**. Taj neovisan i nepristran sud preispituje upravne akte koje mu uputi bilo koja oštećena osoba te odlučuje u sporovima koji su mu upućeni. Njime predsjedatelj osoba koja jest ili je bila sudac ili magistratski sudac u Malti. Žalbe na odluke tog suda podnose se Žalbenom sudu.

Drugi specijalizirani sudovi

Lokalni sudovi

Lokalni sudovi sastavni su dio pravosudnog sustava u Malti. Lokalni se sudovi mogu smatrati **produženom rukom sudova** te odlučuju o prekršajima koji, iako neznatni, mogu prouzročiti probleme široj javnosti. Lokalnim sudovima predsjedatelj povjerenik za pravosuđe koji se imenuje na razdoblje od dvije godine i smjenjuje na isti način i iz istih razloga kao i bilo koji drugi magistratski sudac. Na taj je način svim građanima dostupna mogućnost izražavanja određenih pritužbi, pri čemu su zajamčena temeljna načela poštenog saslušanja. Postoji devet lokalnih sudova u okviru kojih je okupljeno nekoliko lokalnih vijeća.

Pravne baze podataka

Posjetite maltešku stranicu „**Organizacija pravosuđa u državama članicama – Malta**” gdje možete pronaći detaljne informacije o bazama podataka i odgovarajuće *poveznice*.

Druge poveznice

 [Ministarstvo pravosuđa, kulture i lokalne uprave](#)

 [Usluge suda](#)

 [Usluge suda – presude na internetu](#)

- [Usluge suda – sudski postupci](#)
- [Usluge suda – raspored rasprava po sudnicama](#)
- [Usluge suda – statistički podaci](#)
- [Usluge suda – sudske dražbe](#)
- [Usluge suda – sudski obrasci \(na malteškom\)](#)
- [Pravne usluge \(Zakoni Malte\)](#)

Posljednji put ažurirano: 04/05/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici: već su prevedeni.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Nizozemska

U ovom su odjeljku sadržane informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Nizozemskoj.

Upravni sudovi

Upravni sudovi u Nizozemskoj sljedeći su:

okružni sudovi (*Rechtbank*): prvostupanjski sudovi za sve upravne predmete

žalbeni sudovi (*Gerechtshof*): žalbeni sudovi za sve porezne predmete

Vrhovni sud (*Hoge Raad*): najviši sud za porezne predmete

Središnji žalbeni sud (*Centrale Raad van Beroep*): žalbeni sud i sud posljednjeg stupnja za predmete povezane sa socijalnom sigurnošću

Žalbeni sud za trgovinu i industriju (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*): žalbeni sud i sud posljednjeg stupnja za društveno-gospodarsko upravno pravo

Odjel za upravne sporove Državnog vijeća (*Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State*): žalbeni sud i sud posljednjeg stupnja za sve upravne predmete o kojima ne odlučuju drugi žalbeni sudovi.

Pravne baze podataka

Dodatne informacije mogu se pronaći na internetskim stranicama posvećenima [pravosudnom sustavu Nizozemske](#).

Ostale poveznice

 [Informacije o specijaliziranim sudovima](#) (na engleskom jeziku)

Posljednji put ažurirano: 27/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Austrija

U sljedećem se odlomku navode informacije o specijaliziranim građanskim i kaznenim sudovima u Austriji.

Specijalizirani sudovi

U načelu svaki redovni sud rješava sve građanskopravne i kaznenopravne stvari koje su u nadležnosti njegove organizacijske razine (okružni sud (*Bezirksgericht*) ili prvostupanjski ili drugostupanjski sud).

U najvećim austrijskim gradovima postoje i specijalizirani sudovi:

pet u Beču: pokrajinski kazneni sud (*Landesgericht für Strafsachen Wien*), pokrajinski građanski sud (*Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien*), sud za radne i socijalne sporove (*Arbeits- und Sozialgericht Wien*), trgovački sud (*Handelsgericht Wien*) i okružni trgovački sud (*Bezirksgericht für Handelssachen Wien*), te

dva u Grazu: pokrajinski kazneni sud (*Landesgericht für Strafsachen Graz*) i pokrajinski sud za građanska pitanja (*Landesgericht für Zivilrechtssachen Graz*). Radni su sporovi zapravo građanski sporovi u području radnih odnosa, kako je definirano u članku 50. Zakona o radnim i socijalnim sudovima (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz (ASGG)*). Na njih se primjenjuje poseban poslovnik koji je sličan onom u građanskim sporovima, ali s nekim dodatnim posebnim pravilima.

Za sporove iz radnog prava u prvom su stupnju nadležni pokrajinski sudovi, a u Beču Radni i socijalni sud. U drugom su stupnju nadležni viši pokrajinski sudovi (*Oberlandsgerichte*), dok je u trećem stupnju nadležan Vrhovni sud (*Oberster Gerichtshof*). Odluke donose vijeća (*Senate*) odgovarajućeg suda, koja se sastoje od jednog ili više profesionalnih sudaca (*Berufsrichter(innen)*) i dva suca laika (*Laienrichter(innen)*), s tim da jednog određuju organizacije poslodavca, a drugog organizacije radnika.

Žalbeni postupak u radnim sporovima sličan je onom u građanskim sporovima, ali uz manje ograničenja. Na primjer, žalba u radnom sporu (*Revision*) može se podnijeti Vrhovnom sudu neovisno o vrijednosti predmeta spora, pod uvjetom da je sporno pravno pitanje od temeljne važnosti.

Trgovački sporovi u biti su građanski sporovi koji uključuju trgovca, kako je definirano u članku 51. Zakona o sudskoj nadležnosti (*Jurisdiktionsnorm*).

Rješavaju se u redovnom građanskom postupku, uz nekoliko posebnih pravila. U trgovačkim sporovima u kojima odlučuju vijeća u prvom ili drugom stupnju sudjeluje sudac laik kao predstavnik trgovačke struke. (To nije slučaj na Vrhovnom sudu.)

Kartelni predmeti, koji su određeni Zakonom o kartelima (*Kartellgesetz*), rješavaju se na Višem pokrajinskom sudu u Beču, koji djeluje kao prvostupanjski sud za karte (i *Kartellgericht*). Nadležan je za područje cijele države. Žalbe protiv presuda prvostupanjskog suda za karte podnose se Vrhovnom sudu koji u drugom i posljednjem stupnju odlučuje kao Viši sud za karte (i *Kartellobergericht*). Odluke donose vijeća koja se i na prvostupanjskom i drugostupanjskom sudu sastoje od jednog ili više profesionalnih sudaca i dva kvalificirana suca laika. Suci laika odabiru Austrijska savezna gospodarska komora (*Wirtschaftskammer Österreich*) i – uz nekoliko iznimaka – Savezna komora za radnike i namještenike (*Bundeskammer für Arbeiter und Angestellte*).

U izvanparničnim postupcima (*Verfahren außer Streitsachen*) sudovi odlučuju o nekim pitanjima privatnog prava koja imaju posebna obilježja (određene nagodbe, pitanja skrbništva i drugi predmeti u kojima dvije stranke nemaju suprotne interese). Sudovi odlučuju u postupku koji je sličan onom kod dobrovoljne sudske nadležnosti.

U većini izvanparničnih predmeta u prvom stupnju odlučuju okružni sudovi, u drugom pokrajinski sudovi, a u posljednjem odlučuje Vrhovni sud. U prvom stupnju o predmetu odlučuje sudac pojedinac (*Einzelrichter(in)*) ili posebno kvalificirani sudski službenik (*Rechtspfleger(in)*). U drugom i trećem stupnju odlučuju vijeća sastavljena od triju ili pet profesionalnih sudaca.

Žalbeni je postupak i u izvanparničnim postupcima sličan onom u građanskim sporovima. Međutim, u žalbenom postupku zbog njegove posebne naravi postoji manje ograničenja. U drugom stupnju tek u ograničenoj mjeri postoji i mogućnost iznošenja novih činjenica, koje izlaze iz okvira tvrdnji i podnesaka iz prvostupanjskog postupka.

Zbog različitih vrsta predmeta koji se rješavaju u izvanparničnim postupcima postoji širok raspon posebnih pravila kojima se uređuju određena područja.

Upravni sudovi

U Austriji postoje sljedeći upravni sudovi:

devet pokrajinskih upravnih sudova (*Landesverwaltungsgerichte*), po jedan u svakoj saveznoj pokrajini

dva savezna upravna suda: Savezni upravni sud (*Bundesverwaltungsgericht*) i Savezni financijski sud (*Bundesfinanzgericht*)

Visoki upravni sud (*Verwaltungsgerichtshof*).

Upravni sudovi odlučuju ponajprije o žalbama na odluke upravnih tijela i upravne akte koje ona donose bez vođenja postupka te žalbama zbog nepostupanja upravnih vlasti u utvrđenom roku (*Säumnisbeschwerden*).

Savezni financijski sud odlučuje u žalbenim predmetima u okviru javnih poreza i naknada (uz nekoliko iznimaka) te kaznenog poreznog prava, pod uvjetom da se tim pitanjima neposredno bave savezna fiskalna ili porezna nadležna tijela. Savezni upravni sud prvenstveno odlučuje o žalbama na odluke koje inače izdaju savezna nadležna tijela u okviru neposredne savezne uprave. U drugim slučajevima pokrajinski upravni sudovi obično odlučuju o žalbama u upravnim predmetima.

Protiv odluka upravnih sudova u nekim je okolnostima moguće podnijeti žalbu **Visokom upravnom sudu**. Ustavni sud (*Verfassungsgerichtshof*) može odlučivati u predmetima koji uključuju određeni stupanj ustavne povrede, posebno povrede temeljnih ljudskih prava.

Ostali specijalizirani sudovi

Ustavni sud (*Verfassungsgerichtshof*)

Uz Vrhovni sud i Visoki upravni sud, Ustavni sud treći je najviši sud u Austriji. Kao prethodno navedena dva suda, i Ustavni sud ima sjedište u Beču te je nadležan za područje cijele države.

Glavna mu je zadaća nadzirati usklađenost s Ustavom, što uključuje i temeljna prava. U njegovoj je nadležnosti posebice provjera, na zahtjev, ustavnosti sljedećih zakona, propisa i odluka:

saveznih i pokrajinskih zakona

propisa upravnih tijela

odluka upravnih sudova.

Ustavni sud prema potrebi ih može poništiti.

Za razliku od ostalih sudova Ustavni sud umjesto profesionalnih sudaca ima počasne suce (*Honoriarenrichter(innen)*). Na njega se kao suci pozivaju samo iznimno zaslužne osobe koje iza sebe već imaju uspješnu pravosudnu karijeru na nekom drugom položaju. Većini ustavnih sudaca obavljanje sudačke dužnosti nije glavno zanimanje te i dalje mogu obavljati svoje dotadašnje zanimanje (npr. kao suci ili sveučilišni profesori, ali ne i kao državni službenici jer tada moraju biti razriješeni iz službe). Ustavni sud sastaje se samo na sjednicama koje se obično održavaju četiri puta godišnje.

Pravne baze podataka

Početna internetska stranica austrijskog pravosuđa (sljedeća [poveznica](#)) sadržava opće informacije o austrijskom pravosudnom sustavu.

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da.

Druge poveznice

 [Nadležnost sudova – Austrija](#)

Posljednji put ažurirano: 25/10/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Portugal

Ova stranica sadržava informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Portugalu.

Prvostupanjski sudovi (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Prvostupanjski sudovi u pravilu su okružni sudovi (*tribunais de comarca*). Nadležni su za odlučivanje u predmetima o svim pitanjima koja nisu u nadležnosti drugih sudova. Okružni sudovi imaju opću i specijaliziranu nadležnost.

Okružni sudovi podijeljeni su u vijeća specijalizirane ili opće nadležnosti te lokalna vijeća. Pojedina vijeća nazvana su prema svojim nadležnostima i nazivu općine u kojoj se nalaze.

Mogu se uspostaviti sljedeća sudska vijeća specijalizirane nadležnosti:

središnje građansko vijeće (*Central cível*)

lokalno građansko vijeće (*Local cível*)

središnje kazneno vijeće (*Central criminal*)

lokalno kazneno vijeće (*Local criminal*)

lokalno vijeće za manja kaznena djela (*Local de pequena criminalidade*)

istražno kazneno vijeće (*Instrução criminal*)

obiteljsko i maloljetničko vijeće (*Família e menores*)

vijeće za radne odnose (*Trabalho*)

trgovačko vijeće (*Comércio*)

izvršno vijeće (*Execução*).

Sljedeći specijalizirani sudovi imaju širu mjesnu nadležnost:

sud za intelektualno vlasništvo (*Tribunal da propriedade intelectual*)

sud za tržišno natjecanje, regulaciju i nadzor (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*)

pomorski sud (*Tribunais Marítimos*)

sud za izvršenje kazni (*Tribunal de execução das penas*)

središnji istražni kazneni sud (*tribunal central de instrução criminal*).

Vijeća sa specijaliziranom nadležnošću

Sljedeća su vijeća posebno važna:

Središnje građansko vijeće

Ta su vijeća nadležna za:

odlučivanje u građanskim postupcima na temelju deklaratornih tužbi u skladu sa zajedničkim postupkom za vrijednosti iznad 50 000,00 EUR obnašanje dužnosti, u okviru građanskih postupaka izvršenja za vrijednosti veće od 50 000,00 EUR, koje su propisane Zakonom o parničnom postupku i koje su povezane sa zemljopisnim područjima u kojima ne postoje nadležna vijeća ili sudovi
odlučivanje u hitnim postupcima za privremenu pravnu zaštitu o pitanjima koja pripadaju njihovoj nadležnosti
obnašanje drugih dužnosti koje su im dodijeljene zakonom.

Obiteljska i maloljetnička vijeća

Kad je riječ o pitanjima povezanim sa **građanskim statusom osoba i obitelji**, ti sudovi odlučuju u:

izvanparničnim postupcima između bračnih drugova

izvanparničnim postupcima u slučajevima izvanbračne zajednice ili između osoba koje žive u zajedničkom kućanstvu

postupcima povezanim sa rastavom osoba i razdvajanjem vlasništva te razvodom

postupcima radi proglašenja ništavosti ili poništaja građanskog braka

postupcima pokrenutima na temelju članka 1647. i članka 1648. stavka 2. Građanskog zakonika, koji je odobren Uredbom sa zakonskom snagom br. 47344 od 25. studenoga 1966.

postupcima za izvršenje obveze uzdržavanja između bračnih drugova i bivših bračnih drugova

drugim postupcima povezanim sa građanskim statusom osoba i obitelji.

Osim ovlasti u tom području, ta vijeća izvršavaju i ovlasti koje su zakonom dodijeljene sudovima u pogledu postupaka izrade popisa koji proizlaze iz rastave osoba i razdvajanja vlasništva, razvoda ili proglašenja ništavosti ili poništaja građanskog braka, te ovlasti u pogledu posebnih slučajeva razdvajanja vlasništva koji su obuhvaćeni odgovarajućim zakonima.

Kad je riječ o **maloljetnicima i odrasloj djeci** vijeća su nadležna za:

uspostavljanje skrbništva i upravljanje imovinom

imenovanje osobe koja će izvršavati pravne poslove u ime maloljetnika i imenovanje općeg skrbnika koji će izvan suda zastupati maloljetnika nad kojim ima roditeljsku odgovornost

odobravanje posvojenja

uređivanje izvršenja roditeljske odgovornosti i odlučivanje u predmetima povezanim sa time

određivanje iznosa naknade za uzdržavanje maloljetnika i odrasle ili emancipirane djece iz članka 1880. Građanskog zakonika, koji je odobren Uredbom sa zakonskom snagom br. 47344 od 25. studenoga 1966., te odlučivanje u postupcima za izvršenje obveze uzdržavanja

izdavanje naloga za smještaj maloljetnika u udomiteljsku skrb do posvojenja

odlučivanje o smještaju s osobom koja je odabrana za posvojenje ili u ustanovu u cilju budućeg posvojenja, na temelju mjere za promicanje i zaštitu

uspostavljanje odnosa građanskog skrbništva (*apadrinhamento civil*) i opoziv takvih odluka

ovlaštenje pravnog zastupnika maloljetnika za obavljanje određenih radnji, potvrdu radnji koje su već izvršene bez ovlaštenja i organiziranje primitka donacija

donošenje odluka o plaćanju financijskog jamstva koje roditelji moraju vršiti u korist svoje maloljetne djece

određivanje potpune ili djelomične zabrane i uspostavljanje ograničenja za vršenje roditeljske odgovornosti, kako je utvrđeno člankom 1920. Građanskog zakonika, koji je odobren Uredbom sa zakonskom snagom br. 47344 od 25. studenoga 1966.

provedbu službenog utvrđivanja majčinstva i očinstva, odlučivanje u postupcima za osporavanje majčinstva i očinstva i istraživanje u pogledu majčinstva i očinstva

odlučivanje o imenu i prezimenu maloljetnika kada postoji neslaganje između roditelja.

Osim nadležnosti u tom području, ta su vijeća nadležna i za:

utvrđivanje visine naknade za skrbnika ili upravitelja imovinom u slučaju skrbništva odnosno upravljanja imovinom; održavanje rasprave i odlučivanje u

slučajevima otpuštanja, ostavke ili uklanjanja skrbnika, upravitelja imovinom ili člana obiteljskog vijeća; zahtjeve za dostavljanje računa i njihovu ocjenu,

odobravanje zamjene zakonske hipoteke i utvrđivanje povećanja i zamjene pruženog jamstva; imenovanje posebnog skrbnika za zastupanje maloljetnika izvan suda

imenovanje posebnog skrbnika koji će zastupati maloljetnika u svim postupcima povezanim sa skrbništvom

promjenu, opoziv i preispitivanje posvojenja; zahtjeve za dostavljanje računa posvojitelja i njihovu ocjenu te određivanje dijela prihoda koji se treba potrošiti na uzdržavanje posvojenika

odlučivanje o povećanju i zamjeni jamstva pruženog u korist maloljetne djece

zahtjeve za dostavljanje računa koje roditelji moraju podnijeti i njihovu ocjenu

odlučivanje o svim pitanjima povezanim sa postupcima iz prethodnih točaka [od (a) do (m)].

Kad je riječ o **pitanjima skrbništva za potrebe obrazovanja i zaštite**, sudovi su nadležni za:

odlučivanje u postupcima za promicanje i zaštitu

primjenu mjera za promicanje i zaštitu te po potrebi praćenje njihove provedbe kad god je dijete ili mlada osoba u opasnosti i kada intervencija odbora za zaštitu nije primjenjiva

izvršavanje radnji iz područja nadležnosti koje su potrebne za istragu u pogledu skrbništva za potrebe obrazovanja

ocjenu činjenica koje se mogu kategorizirati kao kaznena djela na temelju zakona, koje počine maloljetnici u dobi od 12 do 16 godina, u cilju primjene mjera skrbništva

provedbu i preispitivanje mjera skrbništva

proglašavanje prekida ili ukidanja mjera skrbništva

odlučivanje o žalbama na odluke kojima se provode disciplinske mjere protiv maloljetnika za koje je izdan nalog za lišavanje slobode.

Vijeća za radne odnose

Ta vijeća u građanskopravnim i drugim postupcima odlučuju o pitanjima koja proizlaze iz odnosa poslodavaca i zaposlenika i drugih odnosa uspostavljenih s ciljem potpisivanja ugovora o radu, pitanjima povezanim sa nesrećama na radu i profesionalnim bolestima, ugovorima koji su temeljem zakona usporedivi s ugovorima o radu i ugovorima o naukovanju i pripravništvu te o pitanjima povezanim sa građanskim pitanjima koja se odnose na štrajkove.

Trgovačka vijeća

Ta vijeća odlučuju u:

postupcima u slučaju nesolventnosti i posebnim mjerama restrukturiranja

postupcima povezanim sa izjavom o nepostojanju, ništavosti i povlačenju izjava o osnivanju i statuta društva

postupcima koji se odnose na ostvarenje prava društva

postupcima za obustavu ili poništavanje odluka društva
postupcima za sudsku likvidaciju društava
postupcima za likvidaciju društava osnovanih na temelju Statuta europskog društva
postupcima za likvidaciju holdinga
postupcima iz Zakonika o upisu trgovačkih društava u registar
postupcima za likvidaciju kreditnih institucija i financijskih društava.

Ta su vijeća nadležna i za odlučivanje u slučajevima osporavanja naloga voditelja registara trgovačkih društava te osporavanja odluka voditelja registara u okviru upravnih postupaka koji se provode radi likvidacije društava.

Izvršna vijeća

Ta su vijeća nadležna za građanskopravne postupke izvršenja utvrđene Zakonom o parničnom postupku, osim kad je riječ o predmetima za koje su nadležni sud za intelektualno vlasništvo, sud za tržišno natjecanje, regulaciju i nadzor, pomorski sud, obiteljska i maloljetnička vijeća, vijeća za radne odnose i trgovačka vijeća. Izvršna vijeća nadležna su i za izvršavanje presuda donesenih u kaznenim postupcima koje se, u skladu s odredbama zakona o kaznenom postupku, ne smiju rješavati na građanskom sudu.

Sudovi šire mjesne nadležnosti

Sudovi za intelektualno vlasništvo

Ti sudovi odlučuju u predmetima koji se odnose na:

postupke u kojima je razlog za pokretanje postupka povezan s autorskim i povezanim pravima

postupke u kojima je razlog za pokretanje postupka povezan s industrijskim vlasništvom u bilo kojem obliku utvrđenom zakonom

postupke za proglašenje nevaljanima ili ništavima patenata, svjedodžbi o dodatnoj zaštiti, korisnih modela i topografija poluvodičkih proizvoda utvrđenih Zakonom o industrijskom vlasništvu (*Código da Propriedade Industrial*) i drugim primjenjivim zakonima, te zahtjeve za proglašenje nevaljanosti ili ništavosti prijava za registraciju crteža ili modela, žigova, logotipa, nagrada, oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla koji su predmet protuzahtjeva žalbe protiv odluka Nacionalnog instituta za industrijsko vlasništvo (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial, I. P. – INPI, I. P.*) kojima se dodjeljuju ili uskraćuju sve vrste prava industrijskog vlasništva ili odluka o prijenosima, licencijama ili izjavama o zastarjelosti ili o svim drugim postupcima koji utječu na prava industrijskog vlasništva, mijenjaju ih ili ukidaju

žalbe i preispitivanja odluka ili bilo kojih drugih mjera koje se mogu zakonski osporiti, a koje donese Nacionalni institut za industrijsko vlasništvo u predmetima koji se odnose na povrede i novčane kazne

postupke za donošenje deklaratorne presude u kojima je razlog za pokretanje postupka povezan s nazivima internetskih domena

žalbe na odluke Nacionalne zaklade za znanstvena istraživanja (*Fundação para a Computação Científica Nacional*), tijela nadležnog za registriranje, odbijanje i obnovu naziva domene .pt

postupke u kojima je razlog za pokretanje postupka povezan s društvima i nazivima društava

žalbe na odluke Instituta za registre i javno bilježništvo (*Instituto dos Registos e do Notariado, I. P. – IRN, I. P.*) koje se odnose na prihvatljivost naziva društava i trgovačkih naziva na temelju pravnog okvira Nacionalnog registra pravnih subjekata (*Registo Nacional de Pessoas Coletivas*)

postupke u kojima je razlog za pokretanje postupka povezan s nepoštenim tržišnim natjecanjem ili povredom poslovnih tajni povezanih s industrijskim vlasništvom

mjere za ishođenje i čuvanje dokaza te pružanje informacija kad je to potrebno za zaštitu prava intelektualnog vlasništva i autorskih prava.

Sud za tržišno natjecanje, regulaciju i nadzor

Među ostalim, taj sud odlučuje o pitanjima koja se odnose na preispitivanje i izvršavanje odluka, naloga i drugih mjera koje proizlaze iz slučajeva povreda koji se mogu pravno osporiti, kao i na žalbe na njih, a koje izdaju razna regulatorna tijela, posebno tijelo nadležno za tržišno natjecanje (*Autoridade da Concorrência*), Nacionalno tijelo za civilno zrakoplovstvo (*Autoridade Nacional da Aviação Civil*), Središnja banka Portugala (*Banco de Portugal*) i portugalska Komisija za tržište vrijednosnih papira (*Comissão do Mercado de Valores Mobiliários*).

Pomorski sudovi

Ti sudovi odlučuju u predmetima koji se odnose na:

nadoknadu štete koju su prouzročili ili pretrpjeli brodovi, brodice i ostala plovila ili koja je nastala zbog njihove pomorske uporabe u skladu s općim zakonskim uvjetima

ugovore za izgradnju, popravak, kupnju ili prodaju brodova, brodica i ostalih plovila, uz uvjet da su namijenjeni pomorskoj uporabi

ugovore o prijevozu morem ili ugovore o kombiniranom ili višemodalnom prijevozu

ugovore o prijevozu rijekama ili kanalima u okviru ograničenja utvrđenih u tablici br. 1 koja je priložena Općim propisima za luke (*Regulamento Geral das Capitánias*) odobrenima Uredbom sa zakonskom snagom br. 265/72 od 31. srpnja 1972.

ugovore za čarter ili najam morskih brodova, brodica i drugih plovila

ugovore o osiguranju brodova, brodica i drugih plovila namijenjenih pomorskoj uporabi te njihovih tereta

hipoteke i povlastice povezane s brodovima ili brodicama, uz kolaterale povezane s plovilima i njihovim teretima

posebne postupke koji se odnose na brodove, brodice i druga plovila i njihove terete

hitne postupke za privremenu pravnu zaštitu koji se odnose na brodove, brodice i druga plovila, njihove terete i pogonsko ulje te drugu imovinu koja pripada brodovima, brodicama i drugim plovilima, te za prethodne zahtjeve lučkej kapetaniji za potporu u vanjskom kretanju predmeta na koje se odnose ti postupci pitanja zajedničke ili posebne havarije, uključujući ona koja se odnose na druga plovila za pomorsku uporabu

pomoć i spašavanje na moru

ugovore za tegljenje i peljarenje

uklanjanje dijelova olupina

građansku odgovornost u odnosu na onečišćenje mora i drugih voda obuhvaćenih njihovom nadležnošću

uporabu, gubitak, pronalazak ili prisvajanje metoda ili opreme za ribolov ili prikupljanje morskih plodova, mekušaca i morskog raslinja, željeznih alata,

opreme, oružja, pribora i drugih predmeta za uporabu u plovidbi ili ribolovu te štetu koja se nanese ili pretrpi uslijed uporabe tih materijala

šteta nanesena imovini koja pripada javnom pomorskom dobru

vlasništvo i posjedovanje olupina plovila koje su nanesene na kopnu i predmeta ili postojećih ostataka koji potječu ili dolaze iz oceana i počivaju na morskom dnu ili podzemlju ili koji potječu iz kopnenih voda i postoje u njima, ako je to od pomorskog interesa

uhićenja

sva opća pitanja pomorskog trgovačkog prava

žalbe na odluke koje donese lučka kapetanija u slučajevima povreda pomorskog prava.

Sud za izvršenje kazni

Taj sud prati i nadzire izvršenje te donosi odluke o izmjeni, zamjeni i ukidanju kazne ili mjere lišavanja slobode utvrđene sudskom odlukom nakon izricanja kazne. Sud je nadležan za:

utvrđivanje izvršenja dodatne kazne deportacije, proglašenje završetka zatvorske kazne te utvrđivanje preuranjene provedbe dodatne kazne deportacije proglašenje završetka zatvorske kazne, kazne bez utvrđenog zakonskog vremenskog okvira (*pena relativamente indeterminada*) ili sigurnosne mjere povezane s internacijom
izdavanje naloga za uhićenje, pritvor i oslobađanje
izdavanje izjave o neispunjavanju obveza i naloga za zapljenu imovine povezanih s osuđenikom koji je svjesno izbjegao izvršavanje zatvorske kazne ili mjere lišavanja slobode, u potpunosti ili djelomično
odlučivanje o privremenom poništaju činjenica ili odluka koje su unesene u kaznenu evidenciju.

Središnji istražni kazneni sud

Taj sud provodi kaznene istrage, donosi osuđujuće presude i nadležan je za istragu ako se kazneno djelo dogodi u okruzima koji pripadaju različitim žalbenim sudovima (*Tribunais da Relação*) te kad god je riječ o sljedećim kaznenim djelima:

kaznena djela protiv mira i čovječnosti

kaznena djela terorističkih organizacija i terorizma

kaznena djela ugrožavanja sigurnosti države, uz iznimku kaznenih djela izborne prijevare

nezakonita trgovina opojnim drogama, psihotropnim tvarima i prekursorima za droge, osim u slučajevima izravne distribucije potrošačima, i zločinačkih udruženja povezanih s nezakonitom trgovinom

pranje novca

korupcija, pronevjera te mito i korupcija

nesolventnost u zlonamjerne svrhe

nepravilnosti u postupanju financijski neovisnih organizacija iz javnog sektora

prijevare povezana s dodjelom ili zlouporabom bespovratnih sredstava, subvencija ili zajmova

ekonomska ili financijska kaznena djela počinjena organizirano, posebno uz uporabu informacijskih tehnologija

ekonomska ili financijska kaznena djela koja imaju međunarodni ili transnacionalni karakter.

Posljednji put ažurirano: 29/01/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Rumunjska

Ova stranica sadržava informacije o specijaliziranim sudovima u Rumunjskoj.

Specijalizirani sudovi

Sud za djecu i obiteljskopravne predmete u Braşovu (*Tribunalul pentru Minor şi Familie*)

Sud za djecu i obiteljskopravne predmete u Braşovu odlučuje u predmetima koji se odnose na kaznena djela koja su počinila djeca ili kaznena djela protiv djece. Prije osnivanja tog specijaliziranog suda u navedenim je slučajevima odlučivao Sud u Braşovu.

Specijalizirani sudovi

Tri su specijalizirana suda (bivši trgovački sudovi):

specijalizirani sud u Cluju (*Tribunalul Specializat Cluj*)

specijalizirani sud u Mureşu (*Tribunalul Specializat Mureş*)

specijalizirani sud u Argeşu (*Tribunalul Specializat Argeş*)

Oni odlučuju u predmetima u koje su uključene osobe u profesionalnom svojstvu. Svaka osoba koja djeluje kao poduzetnik smatra se osobom u profesionalnom svojstvu.

Vojni sudovi

Nadležnost vojnih sudova utvrđena je Zakonom o kaznenom postupku. Svaki vojni sud ima status vojne baze.

Hijerarhijski je ustroj vojnih sudova kako slijedi:

četiri vojna suda (Bukurešt, Cluj-Napoca, Iaşi i Temišvar)

Vojni sud u Bukureštu

Vojni žalbeni sud u Bukureštu.

Vojni sudovi imaju vojne suce, službenike, arhivare i drugo osoblje.

Vojni sudovi

U Rumunjskoj postoje četiri vojna suda, u sljedećim gradovima:

Bukurešt

Cluj-Napoca

Iaşi

Temišvar.

Kao najviši prvostupanjski sud, vojni sud može odlučivati u predmetima koji se odnose na sva kaznena djela koja počini vojno osoblje do razine pukovnika (uključujući tu razinu) te u drugim predmetima posebno propisanim zakonom.

Vojni žalbeni sud u Bukureštu

Vojni žalbeni sud u Bukureštu rješava sljedeće predmete:

kao **prvostupanjski sud**, on odlučuje u predmetima koji se odnose na kaznena djela protiv nacionalne sigurnosti kao što su: izdaja, izdaja otkrivanjem tajnih obavještajnih podataka države, izdaja pomaganjem neprijatelju, radnje koje su u suprotnosti s ustavnim poretkom, neprijateljsko djelovanje protiv države, špijunaža, napad kojim se ugrožava nacionalna sigurnost, napad protiv zajednice, postupci diverzije, pogrešno prikazivanje podataka, ratna propaganda, ugrožavanje državnih interesa, otkrivanje informacija koje ugrožava nacionalnu sigurnost, kaznena djela protiv osoba pod međunarodnom zaštitom, neosuđivanje kaznenih djela protiv nacionalne sigurnosti koje počini vojno osoblje, kaznena djela koja se tiču nacionalne sigurnosti Rumunjske, a koja počini vojno osoblje, kako je propisano posebnim zakonima, kaznena djela koja počinje suci vojnih sudova i vojni tužitelji iz ureda vojnog tužitelja povezanih s tim sudovima, kaznena djela koja počinje generali, maršali i admirali te zahtjevi za premještaj, kako je propisano zakonom
kao **žalbeni sud**, on odlučuje o zahtjevima za preispitivanje presuda prvostupanjskih vojnih sudova

odlučuje o **sukobima nadležnosti** između vojnih sudova u okviru svoje nadležnosti i žalbama podnesenima protiv presuda koje su donijeli ti sudovi, kako je propisano zakonom.

Upravni sudovi

U Rumunjskoj nema upravnih sudova. Posebni upravni odjel suda nadležan je odlučivati u upravnim predmetima.

Drugi specijalizirani sudovi

Ustavni sud

Ustavni sud ima devet sudaca imenovanih na devet godina bez mogućnosti produljenja ili ponovnog imenovanja. Tri suca imenuje **Zastupnički dom**, tri imenuje **Senat**, a tri **predsjednik Rumunjske**. Suci Ustavnog suda biraju predsjednika Ustavnog suda tajnim glasovanjem, na mandat od tri godine. Trećina sudaca Ustavnog suda mijenja se svake tri godine.

U skladu s člankom 146. **rumunjskog Ustava**, Ustavni sud ima sljedeće ovlasti:

odlučuje o ustavnosti **zakona** prije njihova proglašenja, na zahtjev predsjednika Rumunjske, predsjednika jednog od domova Parlamenta, Vlade, Visokog kasacijskog suda, pučkog pravobranitelja ili barem 50 zastupnika ili 25 senatora, ili po službenoj dužnosti u slučaju inicijativa kojima se predlaže revizija Ustava

odlučuje o ustavnosti međunarodnih **ugovora** ili drugih međunarodnih sporazuma, na zahtjev predsjednika jednog od domova Parlamenta ili barem 50 zastupnika ili 25 senatora

odlučuje o ustavnosti propisa **Parlamenta**, na zahtjev predsjednika jednog od domova Parlamenta, parlamentarne skupine ili barem 50 zastupnika ili 25 senatora

donosi presude o prigovorima o neustavnosti **zakona i naloga** pokrenutima na sudovima ili sudovima za trgovačku arbitražu; takav prigovor može izravno podnijeti i pučki pravobranitelj

odlučuje o **pravnim** sporovima ustavne prirode između javnih tijela, na zahtjev predsjednika Rumunjske, predsjednika jednog od domova Parlamenta, premijera ili predsjednika Vrhovnog sudskog vijeća

prati sukladnost **postupka** izbora za predsjednika Rumunjske te potvrđuje rezultate izbora

daje **savjetodavna mišljenja** o prijedlozima o razrješenju dužnosti predsjednika Rumunjske

potvrđuje postojanje **okolnosti** kojima se opravdava potreba za vršiteljem dužnosti šefa države te izvješćuje Parlament i Vladu o svojim nalazima

prati **poštovanje** postupka organiziranja i održavanja referenduma te potvrđuje njegove rezultate

provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za provedbu građanske **zakonodavne inicijative**

donosi presude o prigovorima povezanim s neustavnosti **političke stranke**

obavlja sve druge **dužnosti** predviđene organskim zakonima Suda (Zakon br. 47/1992, ponovljeno izdanje).

Pravne baze podataka

Na internetu su dostupne sljedeće pravne baze podataka:

Visoki kasacijski sud objavljuje svoju sudsku praksu na svojim [internetskim stranicama](#).

Sudovi objavljuju sažetke svojih presuda na Portalu sudova. Na primjer, vidjeti [sažetke presuda Žalbenog suda u Bukureštu](#).

[Pravna baza podataka Rumunjske](#), koja je u vlasništvu **rumunjskog Zakonodavnog vijeća** i koju to vijeće i održava, sadržava cjelovite tekstove rumunjskih zakonodavnih akata (zakoni, nalozi Vlade, odluke Vlade itd.).

Je li pristup pravnim bazama podataka besplatan?

Da, pristup je bazama podataka besplatan.

Relevantne poveznice

Nadležnost sudova – Rumunjska

Posljednji put ažurirano: 25/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Slovenija

Na ovoj internetskoj stranici pronaći ćete informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Sloveniji.

Radni sudovi i prvostupanjski socijalni sud

U skladu s odredbama zakonodavstva radni sudovi nadležni su za odlučivanje o individualnim i kolektivnim radnim sporovima, a socijalni sudovi o socijalnim sporovima.

Radni sudovi i prvostupanjski socijalni sud donose prvostupanjske odluke. O žalbama na odluke radnih sudova i prvostupanjskog socijalnog suda odlučuje viši radni i socijalni sud, a o žalbama i revizijama u vezi s odlukama višeg radnog i socijalnog suda odlučuje Vrhovni sud Republike Slovenije.

Radni sud nadležan je za odlučivanje o sljedećim **individualnim** radnim sporovima:

o sklapanju, postojanju, trajanju i prestanku radnog odnosa,

o pravima, obvezama i odgovornostima koji proizlaze iz radnog odnosa između radnika i poslodavca, odnosno njihovih pravnih sljednika,

o pravima i obvezama koji proizlaze iz odnosa između radnika i korisnika kojemu je radnik upućen na rad na osnovi dogovora između poslodavca i korisnika, u vezi s postupkom zapošljavanja radnika između poslodavca i kandidata,

o pravima i obvezama koji proizlaze iz industrijskog vlasništva i koji nastaju između radnika i poslodavca na osnovi radnog odnosa,

o radu djece mlađe od 15 godina, vježbenika, učenika i studenata,

o kadrovskim stipendijama između poslodavaca i učenika ili studenata,

o volonterskom obavljanju pripravnštva,

za koje je tako propisano zakonom.

Radni sud također je nadležan za odlučivanje ako je u sporu za naknadu štete, za koji je određena nadležnost radnog suda, kao stranka u sporu tuženo osiguravajuće društvo.

Radni sud nadležan je za odlučivanje o sljedećim **kolektivnim** radnim sporovima:

o valjanosti kolektivnog ugovora i njegovu izvršavanju među strankama kolektivnog ugovora ili među strankama kolektivnog ugovora i drugih osoba,

o nadležnosti za kolektivne pregovore,

o usklađenosti kolektivnih ugovora sa zakonom, međusobnoj usklađenosti kolektivnih ugovora te usklađenosti općih pravnih akata poslodavca sa zakonom i kolektivnim ugovorima,

o zakonitosti štrajka i drugih industrijskih akcija,

o sudjelovanju radnika u upravljanju,
o nadležnostima sindikata u vezi s radnim odnosima,
u vezi s određivanjem reprezentativnosti sindikata,
za koje je tako propisano zakonom.

Socijalni sud nadležan je za odlučivanje o sljedećim socijalnim sporovima:

1. u području **mirovinskog i invalidskog osiguranja**:

o pravu na obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje te o pravima koja iz njega proizlaze,
o pravu na obvezno dodatno mirovinsko osiguranje i o pravima koja iz njega proizlaze,
o plaćanju doprinosa za obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje te obvezno dodatno mirovinsko osiguranje,
o određivanju ili ukidanju mjesta za koje je obvezno uključivanje u dodatno mirovinsko osiguranje,
o dobrovoljnom uključivanju u obvezno mirovinsko i invalidsko osiguranje i o plaćanju doprinosa za to osiguranje,
o priznavanju i dokupu staža osiguranja,
o pravu na državnu mirovinu,
u vezi s matičnom evidencijom;

2. u području **zdravstvenog osiguranja**:

o pravu na obvezno zdravstveno osiguranje i o pravima koja iz njega proizlaze te o plaćanju doprinosa za to osiguranje;

3. u području **osiguranja za slučaj nezaposlenosti i zapošljavanja**:

o pravu na obvezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti te o pravima koja iz njega proizlaze i o plaćanju doprinosa za to osiguranje,
o dobrovoljnom uključivanju u obvezno osiguranje za slučaj nezaposlenosti i o plaćanju doprinosa za to osiguranje,
o stipendiji za čiju je dodjelu odlučujući imovinski cenzus i o stipendiji za nadarene,
o kreditu za studij na osnovi jamstava i subvencioniranja kamatne stope za čiju je dodjelu odlučujući imovinski cenzus;

4. u području **roditeljske zaštite i obiteljskih davanja**:

o pravu na osiguranje za roditeljsku zaštitu i o pravima koja iz njega proizlaze te o plaćanju doprinosa za to osiguranje,
o pravu na obiteljska davanja;

5. u području **socijalnih davanja**:

o socijalnim davanjima,

o pravu na socijalna davanja po različitim osnovama, ako je njihova svrha rješavanje socijalne sigurnosti korisnika i ako je za priznavanje prava na takvo davanje odlučujući imovinski cenzus.

Socijalni sud u gore navedenim područjima nadležan je i za odlučivanje o sljedećim socijalnim sporovima:

o vraćanju neopravdano dobivenih sredstava,

o naknadi štete koju je službeni državni organ ili nositelj javnih ovlasti nanio osiguraniku ili korisniku socijalne pomoći odnosno štete koju je osiguranik nanio zavodu u vezi s osiguravateljskim odnosom ili u vezi s ostvarivanjem prava iz područja socijalne zaštite.

Socijalni sud nadležan je i za odlučivanje o socijalnim sporovima za koje je tako propisano zakonom.

U Republici Sloveniji postoje sljedeći radni sudovi i prvostupanjski socijalni sud:

Radni sud u Celju sa sjedištem u Celju i nadležnošću za područje sudskog područja Celje,

Radni sud u Kopru sa sjedištem u Kopru i nadležnošću za područje sudskih područja Kopar i Nova Gorica,

Radni i socijalni sud u Ljubljani sa sjedištem u Ljubljani i nadležnošću za odlučivanje o radnim sporovima za područje sudskih područja Kranj, Krško, Ljubljana i Novo mesto te za donošenje odluka o socijalnim sporovima na teritoriju Republike Slovenije,

Radni sud u Mariboru sa sjedištem u Mariboru i nadležnošću za područje sudskih područja Maribor, Murska Sobota, Ptuj i Slovenj Gradec.

Prvostupanjski sudovi odlučuju o radnim sporovima na sjedištu suda, osim ako je određeno da donose odluke na vanjskim odjelima.

O radnim i socijalnim sporovima prvostupanjski sud odlučuje u **senatu** koji sačinjavaju sudac kao predsjednik senata i dva suca porotnika kao članovi senata, pri čemu jedan od njih mora biti izabran s popisa kandidata radnika odnosno osiguranika, a drugi s popisa kandidata poslodavaca odnosno osiguravatelja.

Sudac pojedinac odlučuje o individualnim radnim i socijalnim sporovima o imovinskopравnim zahtjevima ako vrijednost spornog predmeta ne prelazi iznos od 40 000 eura. Sudac pojedinac mora bez obzira na vrijednost spornog predmeta odlučivati o nekim važnim predmetima (npr. o individualnim radnim sporovima u vezi sa suspenzijom ugovora o radu, probnim radom, prekovremenim radom, stankama, odmorima, dopustima i drugim izostancima s radnog mjesta, obvezom obavljanja rada zbog izvanrednih okolnosti, disciplinskim sankcijama, privremenom uklanjanju s radnog mjesta zbog početka disciplinskog postupka i privremenim premještanjem te o socijalnim sporovima o pravu na doplatak za pomoć i njegu, pravu na doplatak za invalidnost za tjelesno oštećenje i pravu na liječenje u lječilištu).

Viši radni i socijalni sud

Viši radni i socijalni sud odlučuje o žalbama na odluke radnih sudova i prvostupanjskog socijalnog suda. Vrhovni sud Republike Slovenije odlučuje o žalbama i revizijama odluka višeg radnog i socijalnog suda.

Viši radni i socijalni sud ima sjedište u Ljubljani.

Viši radni i socijalni sud odlučuje u senatu koji sačinjavaju tri suca.

Upravni sud Republike Slovenije

Upravni sud Republike Slovenije nadležan je za odlučivanje o upravnim sporovima na način i u skladu s postupkom određenim u Zakonu o upravnom sporu.

U upravnom sporu jamči se sudska zaštita prava i pravnih koristi pojedinaca i organizacija naspram odluka i djelovanja državnih organa, organa lokalnih zajednica i nositelja javnih ovlasti u skladu sa zakonom.

U upravnom sporu sud odlučuje o sljedećem:

o zakonitosti konačnih upravnih akata kojima se zadire u pravni položaj tuženika,

o zakonitosti pojedinih akata i djelovanja kojima organi zadiru u ljudska prava i temeljne slobode pojedinca ako nije zajamčena druga sudska zaštita,

o zakonitosti akata državnih organa koji su izdani u obliku propisa kad se njima uređuju pojedinačni odnosi,

o javnopravnim sporovima između države i lokalnih zajednica, među lokalnim zajednicama te o sporovima između njih i nositelja javnih ovlasti ako je to predviđeno zakonom ili ako ustavom ili zakonom nije zajamčena druga sudska zaštita,

o zakonitosti drugih akata ako je to predviđeno zakonom.

U upravnom sporu prvostupanjske odluke donosi Upravni sud Republike Slovenije. O žalbama i reviziji u vezi s prvostupanjskom odlukom u upravnom sporu odlučuje Vrhovni sud Republike Slovenije.

Upravni sud Republike Slovenije ima sjedište u Ljubljani.

Upravni sud donosi presude na **sjedištu suda** i na sljedećim **vanjskim odjelima**:

odjelu u Celju za područje sudskog područja Višeg suda u Celju,
odjelu u Novoj Gorici za područje sudskih područja Višeg suda u Kopru,
odjelu u Mariboru za područje sudskih područja Višeg suda u Mariboru.

Upravni sud odlučuje u senatu koji sačinjavaju tri suca, osim u nekim zakonski određenim slučajevima u kojima odlučuje sudac pojedinac.

Na **Vrhovnom sudu** o obustavi postupka odlučuje sudac pojedinac, o žalbama i revizijama odlučuje se u senatu koji sačinjavaju tri suca, o sporovima o nadležnosti između upravnog suda i suda opće nadležnosti odnosno specijaliziranog suda u senatu koji sačinjavaju tri suca, a o sporovima o nadležnosti između upravnog suda i vrhovnog suda u senatu koji sačinjava pet sudaca.

Pravne baze podataka

Više informacija o sudovima u Sloveniji dostupno je na [službenim internetskim stranicama Vrhovnog suda Republike Slovenije](#).

Ostale poveznice

 [Radni sudovi](#)

 [Upravni sud Republike Slovenije](#)

Posljednji put ažurirano: 27/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Slovačka

Ovaj odjeljak sadržava informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Slovačkoj.

Upravni sudovi

Predmeti iz područja upravnog prava uglavnom su dio nadležnosti **regionalnih sudova (*krajský súd*) i Vrhovnog suda Slovačke Republike (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*)**.

Slovačka Republika nema zasebne upravne sudove; umjesto toga postoje zasebna **vijeća** upravnih sudaca.

Specijalizirani sudovi

Ustavni sud

 Ustavni sud Slovačke Republike (*Ústavný súd Slovenskej republiky*) neovisno je pravosudno tijelo koje je nadležno za odlučivanje o **ustavnosti** zakonodavstva.

Sjedište Ustavnog suda nalazi se u Košicama, na adresi Hlavná 110, Košice 042 65, a podružnica u Bratislavi na adresi Župné námestie 12.

Nadležnost

Ustavni sud u skladu s Ustavom Slovačke Republike donosi odluke o sljedećem:

o tome jesu li zakoni usklađeni s **Ustavom, ustavnim zakonima i međunarodnim ugovorima** koje je potvrdilo **Nacionalno vijeće Slovačke Republike** i koji su ratificirani i proglašeni na zakonom utvrđen način

o tome jesu li državni propisi i opće obvezujuće zakonske odredbe ministarstava i drugih središnjih državnih tijela usklađeni s Ustavom, ustavnim zakonima i međunarodnim ugovorima koje je potvrdilo Nacionalno vijeće Slovačke Republike i koji su ratificirani i proglašeni na zakonom utvrđen način, te jesu li u skladu sa zakonima

o tome jesu li opće obvezujuće propisi usklađeni s Ustavom (članak 68.), ustavnim zakonima i međunarodnim ugovorima koje je potvrdilo Nacionalno vijeće Slovačke Republike i koji su ratificirani i proglašeni na zakonom utvrđen način, te jesu li u skladu sa zakonima, osim ako o tome mora odlučiti drugi sud
o tome jesu li opće obvezujuće zakonske odredbe lokalnih državnih tijela i opće obvezujuće propisi lokalnih samoupravnih tijela (na temelju članka 71. stavka 2.) usklađeni s Ustavom, ustavnim zakonima i međunarodnim ugovorima koji su proglašeni na zakonom utvrđen način te jesu li u skladu sa zakonima, državnim propisima i opće obvezujućim zakonskim odredbama ministarstava i drugih središnjih državnih tijela, osim ako o tome mora odlučiti drugi sud.

Ustavni sud mora izvršavati i sljedeće zadaće:

mora odlučivati o usklađenosti dogovorenih međunarodnih ugovora za koje su nužni pristanak Nacionalnog vijeća Slovačke Republike i usklađenost s Ustavom i/ili ustavnim zakonom

mora odlučivati o tome je li referendumsko pitanje na referendumu koji će se održati kao odgovor na peticiju građana ili odluku Nacionalnog vijeća Slovačke Republike (u skladu s člankom 95. stavkom 1.) usklađeno s Ustavom ili ustavnim zakonom

mora odlučivati o sporovima povezanim s ovlastima središnjih državnih tijela, osim ako je zakonom propisano da drugo državno tijelo mora odlučiti o tim sporovima

mora odlučivati o tužbama koje su podnijele fizičke ili pravne osobe pozivajući se na kršenje svojih temeljnih ljudskih prava ili sloboda u skladu s međunarodnim ugovorom koji je ratificirala Slovačka Republika i koji je proglašen na zakonom utvrđen način, osim ako o zaštiti tih prava i sloboda mora odlučiti drugi sud

mora odlučivati o prigovorima koje su podnijela lokalna samoupravna tijela u pogledu neustavnosti ili nezakonitosti odluka o pitanjima lokalne samouprave ili o upletanju u pitanja lokalne samouprave, osim ako o njihovoj zaštiti mora odlučiti drugi sud

mora tumačiti Ustav ili ustavni zakon ako je predmet sporan

mora odlučivati o prigovorima podnesenima na odluku kojom se potvrđuje ili odbacuje mandat člana parlamenta

mora odlučivati o ustavnosti ili zakonitosti izbora (za predsjednika Slovačke Republike, Nacionalno vijeće Slovačke Republike, lokalna samoupravna tijela i Europski parlament)

mora odlučivati o prigovorima podnesenima na rezultat referenduma ili na rezultat plebiscita o smjeni predsjednika Slovačke Republike

mora odlučivati o tome je li odluka o raspuštanju političke stranke ili pokreta ili o obustavi njezinih/njegovih aktivnosti u skladu s ustavom i drugim zakonima
mora odlučivati o opozivu predsjednika Slovačke Republike, koji je pokrenulo Nacionalno vijeće, zbog namjernog kršenja Ustava ili izdaje

mora odlučivati o tome jesu li odluka kojom su proglašene izvanredne okolnosti ili izvanredno stanje i druge odluke povezane s takvom odlukom donesene u skladu s Ustavom ili ustavnim zakonom.

Sastav suda

Ustavni sud čini **13** sudaca.

Suce Ustavnog suda imenuje predsjednik Slovačke Republike na dvanaestogodišnji mandat na prijedlog Nacionalnog vijeća Slovačke Republike. Nacionalno vijeće mora predložiti dvostruko veći broj pravosudnih kandidata nego što će ih predsjednik imenovati.

Druge važne informacije

Odluke Ustavnog suda donosi **tročlani** panel ili se one donose na **plenumom zasjedanju**.

Odluke Ustavnog suda konačne su, što znači podnošenje žalbe protiv njih nije moguće.

Ustavni sud može pokrenuti postupak nakon primitka **prijedloga** koji podnosi:

barem petina svih članova Nacionalnog vijeća Slovačke Republike
predsjednik Slovačke Republike
Vlada Slovačke Republike
sud

glavni javni tužitelj (*generálny prokurátor*)

bilo koja osoba o čijem se pravu odlučuje u predmetima obuhvaćenima člankom 127. (žalbe koje podnose fizičke ili pravne osobe) i člankom 127.a (žalbe koje ulože lokalna samoupravna tijela)

Vrhovni državni ured za reviziju Slovačke Republike (*Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky*) u predmetima obuhvaćenima člankom 126. stavkom 2. (bez obzira na to je li Ured nadležan ili ne)

predsjednik Sudbenog vijeća Slovačke Republike u pogledu pitanja koja se odnose na ustavnost zakonodavstva u skladu s člankom 125. stavkom 1. povezana s pravosuđem

pučki pravobranitelj u pogledu pitanja koja se odnose na ustavnost zakonodavstva u skladu s člankom 125. stavkom 1., ako daljnja primjena takvog zakonodavstva može ugroziti temeljna prava ili slobode ili ljudska prava i temeljne slobode koji proizlaze iz međunarodnog ugovora koji je ratificirala Slovačka Republika te koji je proglašen na zakonom utvrđen način

bilo tko tko osporava revizorsku aktivnost Vrhovnog državnog ureda za reviziju Slovačke Republike u predmetu utvrđenom u članku 126. stavku 2.

Pravne baze podataka

 Internetskim stranicama Ustavnog suda Slovačke Republike omogućuje se slobodan pristup:

odlukama suda

izvješćima o nalazima i presudama

priopćenjima za medije

međunarodnim aktivnostima

informacijama o sudu.

Posebni kazneni sud

 Posebni kazneni sud (*Špecializovaný trestný súd*) osnovan je 2009. kao nasljednik Posebnog suda. Kazneni sud odlučuje u kaznenim pitanjima i drugim pitanjima o kojima se odlučuje u sudskim postupcima kako je utvrđeno zakonodavstvom (Zakonom o kaznenom postupku). To je prvostupanjski sud sa statusom regionalnog suda. Člankom 14. Zakona br. 301/2005, Zakona o kaznenom postupku, utvrđene su nadležnosti i funkcije tog suda.

Podaci za kontakt Posebnog kaznenog suda Slovačke Republike:

Adresa: Suvorovova č. 5/A, P.O. BOX 117, 902 01 Pezinok

Tel: +421 33 69 031 14

Telefaks: +421 33 69 032 72

Nadležnost

Posebni kazneni sud nadležan je za rješavanje predmeta koji obuhvaćaju sljedeća kaznena djela:

ubojstvo s namjerom

manipulacija javnom nabavom i javnim dražbama u skladu s člankom 266. stavkom 3. Kaznenog zakona

krivotvorenje valuta i vrijednosnih papira u skladu s člankom 270. stavkom 4. Kaznenog zakona

zloropotreba javnog službenog položaja u skladu s člankom 326. stavcima 3. i 4. Kaznenog zakona u vezi s kaznenim djelima navedenima u točkama (b), (c), (e), (f), (g), (h), (i), (l) ili (m)

primanje mita u skladu s člancima od 328. do 330. Kaznenog zakona

podmićivanje u skladu s člancima od 332. do 334. Kaznenog zakona

neizravna korupcija u skladu s člankom 336. Kaznenog zakona

izborna podmićivanje u skladu s člankom 336.a Kaznenog zakona

korupcija u sportu u skladu s članku 336.b Kaznenog zakona

stvaranje, organiziranje ili promicanje kriminalne skupine, posebno ozbiljna kaznena djela koja počinje kriminalne skupine

terorizam

djela protiv imovine u skladu s glavom četvrtom posebnog dijela Kaznenog zakona ili gospodarska kaznena djela u skladu s glavom petom posebnog dijela

Kaznenog zakona, pri čemu je kazneno djelo rezultiralo štetom ili dobitkom najmanje 25 000 puta većim od iznosa manje štete utvrđenog u Kaznenom

zakonu ili pri čemu je opseg počinjenog kaznenog djela najmanje 25 000 puta veći od manje štete utvrđenog u Kaznenom zakonu

nanošenje štete financijskim interesima Europske unije

kaznena djela povezana s onima prethodno navedenima u točkama od (a) do (l) ili (m), pri čemu su stečeni uvjeti za spajanje postupaka

ekstremizam u skladu s člankom 140.a Kaznenog zakona.

Posljednji put ažurirano: 27/02/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Finska

Ovaj odjeljak sadržava informacije o specijaliziranim sudovima u Finskoj.

Specijalizirani sudovi

U Finskoj postoje specijalizirani sudovi čije su zadaće definirane u posebnim statutima. Specijalizirani su sudovi osnovani radi rješavanja određenih predmeta koje opći ili upravni sudovi ne mogu riješiti jer su za to nužna posebna stručna znanja. Sastav specijaliziranih sudova obično odražava stručna znanja iz odgovarajućih područja. Postoje sljedeći specijalizirani sudovi:

Radni sud

Trgovački sud

Socijalni sud i

Visoki sud za dužnosnike.

Radni sud

 Radni sud rješava sporove u vezi s tumačenjem Zakona o radnim ugovorima, Zakona o ugovorima državnih službenika, Zakona o ugovorima općinskih državnih službenika i zakona kojim su uređeni ugovori državnih službenika koje zapošljava Evangelička luteranska crkva. Sud rješava i sporove koji proizlaze iz ugovora s državnim službenicima i kolektivnih ugovora sa zaposlenicima.

Trgovački sud

 Trgovački sud specijalizirani je sud za sporove u vezi s pravom tržišnog natjecanja i izvršnim pravom, pravom intelektualnog vlasništva i trgovačkim pravom.

Socijalni sud

 Socijalni sud specijalizirani je sud za pitanja socijalne sigurnosti. Socijalni sud među ostalim rješava pitanja prava pojedinaca na mirovinsko osiguranje za zaposlenike, nacionalnu mirovinu i naknadu za nezaposlene te na naknadu u slučaju nezgode na radu, profesionalne bolesti, štete uzrokovane kaznenim djelom, vojnog invaliditeta ili vojne nezgode.

Visoki sud za dužnosnike

 Visoki sud za dužnosnike specijalizirani je sud koji odlučuje o optužnicama za nezakonito postupanje u službi podignutima protiv članova finske vlade, sudaca Vrhovnog i Vrhovnog upravnog suda te nekih viših državnih službenika. Visoki sud za dužnosnike zasjeda samo prema potrebi.

Dodatne informacije

 Internetske stranice finških sudova sadržavaju informacije o finskom pravosuđnom sustavu. To je portal koji na jednom mjestu nudi informacije o sudovima, tužiteljima, izvršnim tijelima i pravnoj pomoći.

Sadržava primjerice najnoviju sudsku praksu sa žalbenih i upravnih sudova i poveznice na internetske stranice svih sudova.

Posljednji put ažurirano: 02/02/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Švedska

U ovom se odjeljku navode informacije o organizaciji specijaliziranih sudova u Švedskoj.

Specijalizirani sudovi

Osnovano je više specijaliziranih sudova i sudišta koji sude u posebnim predmetima i stvarima.

 Radni sud (*Arbetsdomstolen*) rješava radne sporove. Radni spor je svaki spor koji se odnosi na odnos između poslodavca i zaposlenika. Radni sud je obično prva i jedina instanca nadležna za rješavanje radnih sporova. Međutim, određene se vrste radnih sporova najprije vode pred okružnim sudom, protiv čije se odluke može podnijeti žalba Radnom sudu koji odlučuje u drugom i zadnjem stupnju.

 Trgovački sud (*Marknadsdomstolen*) rješava, među ostalim, sporove obuhvaćene Zakonom o tržišnom natjecanju i Zakonom o tržišnim praksama.

 Žalbeni sud za patente (*Patentbesvärsrätten*) odlučuje o žalbama protiv odluka švedskog Ureda za intelektualno vlasništvo (*Patent- och registreringsverket*) koje se odnose na patente, žigove, dizajne i sl. Žalbe protiv odluka suda podnose se **Vrhovnom upravnom sudu** (*Högsta förvaltningsdomstolen*).

 Sudovi za zemljište i okoliš (*Mark- och miljöödomstolar*) obrađuju predmete koji se među ostalim odnose na vodopravne dozvole i dozvole za djelatnosti opasne za okoliš, pitanja zaštite zdravlja, očuvanja prirode te prikupljanja otpada, zagađena područja i opasni otpad, štetu u okolišu i naknadu takve štete, pitanja povezana s izgradnjom, rušenjem i zemljišnim dozvolama iz Zakona o prostornom planiranju i izgradnji, zakupom gradilišta, žalbama koje se odnose na urbanističke planove, parcelacijom zemljišta, javnim ili privatnim služnostima i eksproprijacijom. Postoji pet sudova za zemljište i okoliš, koji su specijalizirani sudovi pri okružnim sudovima u Nacki, Vänersborgu, Växjöu, Umeåi i Östersundu. Žalbe protiv presuda i odluka sudova za zemljište i okoliš podnose se Žalbenom sudu za zemljište i okoliš (*Mark- och miljööverdomstolen*), koji je dio Žalbenog suda Svea. Žalbe protiv presuda i odluka Žalbenog suda za zemljište i okoliš podnose se Vrhovnom sudu (*Högsta domstolen*).

Pomorski sudovi (*Sjörättsdomstolar*) odlučuju u predmetima obuhvaćenima švedskim Pomorskim zakonikom (1994:1009). Postoji sedam pomorskih sudova koji su dio okružnih sudova u Luleåi, Sundsvallu, Stockholmu, Kalmaru, Malmöu, Göteborgu i Värmlandu.

 Sudovi za migracije (*Migrationsdomstolar*) preispituju odluke švedske Agencije za migracije (*Migrationsverket*) o strancima i građanskim stvarima. Sudovi za migracije specijalizirani su sudovi pri upravnim sudovima u Malmöu, Göteborgu, Stockholmu i Luleåi. Žalbe protiv presuda i odluka sudova za migracije podnose se Žalbenom sudu za migracije (*Migrationsöverdomstolen*), koji je dio Upravnog suda u Stockholmu.

Određene vrste sporova u vezi s najmom, suvlasništvom i zakupom rješavaju regionalni **sudišta za najam i zakup** (*hyres- och arrendenämnder*). To su neformalna pravosuđna tijela koja imaju slične ovlasti kao sudovi.

Drugi specijalizirani sudovi

U Švedskoj ne postoji ustavni sud ni slično tijelo.

Posljednji put ažurirano: 09/11/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Engleska i Wales

Ova stranica sadržava podatke o nekim specijaliziranim sudovima u Engleskoj i Walesu, uključujući tribunale.

Upravni sudovi

Zakonom o tribunalima, sudovima i izvršenju iz 2007. uspostavljen je jedinstveni objedinjeni sustav za većinu tribunala, a podijeljen je na Prvostupanjski tribunal i Viši tribunal. Prvostupanjski tribunal i Viši tribunal imaju zasebna vijeća za različite predmete, koja obuhvaćaju slične nadležnosti. Pojednosti o tribunalima dostupne su na internetskim stranicama **Službe sudova i tribunala Njezina Veličanstva**.

Prvostupanjski tribunal

Prvostupanjski tribunal (*First-tier tribunal*) opći je tribunal. Njegova je glavna funkcija razmatranje žalbi protiv odluka vlade u područjima za koja je tribunalu dodijeljena nadležnost. Za neke je svrhe nadležan za cijelu Ujedinjenu Kraljevinu. Prvostupanjski tribunal trenutačno čini šest vijeća:

Vijeće za socijalna prava (*Social Entitlement Chamber*)

Vijeće za zdravlje, obrazovanje i socijalnu skrb (*Health, Education and Social Care Chamber*)

Vijeće za ratne mirovine i naknade za oružane snage (*War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber*)

Vijeće za porez (*Tax Chamber*)

Opće regulatorno vijeće (*General Regulatory Chamber*)

Vijeće za imigraciju i azil (*Immigration and Asylum Chamber*)

Vijeće za nekretnine (*Property Chamber*).

Viši tribunal

Viši tribunal (*Upper Tribunal*) uglavnom, ali ne i isključivo, razmatra žalbe protiv odluka donesenih na Prvostupanjskom tribunalu. To je viši redovni sud i u određenim je okolnostima ovlašten i za rješavanje predmeta sudskog preispitivanja.

Viši tribunal čine:

Vijeće za upravne žalbe (*Administrative Appeals Chamber*)

Vijeće za zemljište (*Lands Chamber*)

Vijeće za porez i sud pravičnosti (*Tax and Chancery Chamber*)

Vijeće za imigraciju i azil (*Immigration and Asylum Chamber*).

Značajka je tribunala njihova stručnost za predmete žalbi. Ustrojeni su tako da su suci tribunala stručnjaci za pravo u svojoj nadležnosti, a članovi koji nisu pravne struke imaju stručne kvalifikacije ili su kvalifikacije stekli na temelju iskustva u svojem području djelovanja. Sastav sudskog vijeća za pojedinačne vrste žalbi ovisi o predmetu žalbe.

Radni tribunal i Žalbeni radni tribunal

Radni tribunal (*Employment Tribunal*) i Žalbeni radni tribunal (*Employment Appeal Tribunal*) nisu dio objedinjenog sustava tribunala, ali u radu im pomaže Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva. Njihova je uloga izvršavati administrativne zadaće potrebne za utvrđivanje zahtjeva koji se podnose radnim tribunalima te kasnijih žalbi koje se podnose Žalbenom radnom tribunalu.

U Engleskoj i Walesu Upravni sud nadležan je u području upravnog prava u Engleskoj i Walesu, a ima i nadzornu nadležnost nad nižim sudovima i tribunalima.

Specijalizirani sudovi

U Engleskoj i Walesu postoji nekoliko specijaliziranih sudova.

Na mrtvozorničkim sudovima (*Coroners' Court*) mrtvozornik (ponekad zajedno s porotom) istražuje uzroke nasilnih, neprirodnih i sumnjivih smrti ili iznenadnih smrti čiji je uzrok nepoznat.

Sud za zaštitu osoba s invaliditetom (*Court of Protection*) donosi odluke o imovini i poslovima, zdravstvenoj skrbi i osobnoj dobrobiti odraslih osoba (i djece, u nekim slučajevima) koje nisu sposobne same donositi te odluke. Taj sud može odlučivati o i sposobnosti osobe da donese određenu odluku. To je viši redovni sud i može postavljati presedane.

Na vojnim sudovima (*Courts Martial*) pokreću se postupci koji podliježu vojnom pravu protiv pripadnika oružanih snaga.

Crkveni sudovi (*Ecclesiastical Courts*) odlučuju o pitanjima povezanim s Anglikanskom crkvom i crkvenim pravom.

Trgovački sudovi (*Commercial/Mercantile Courts*) odlučuju u trgovačkim stvarima.

Sudovi za tehnologiju i građevinarstvo (*Technology and Construction Courts*) bave se pitanjima povezanim s građevinskim radovima ili ugovorima u području informacijske tehnologije.

Ostale poveznice

 [Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva](#)

Posljednji put ažurirano: 27/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Sjeverna Irska

Ovaj odjeljak sadržava informacije o sudovima koje administrativno podupire Sudska služba Sjeverne Irske (*Northern Ireland Courts and Tribunals Service*).

Ministarstvo pravosuđa nadležno je za upravljanje nekoliko sudova Sjeverne Irske. U praksi tu funkciju obavlja Sudska služba Sjeverne Irske (NICTS), izvršna agencija Ministarstva.

Ministarstvo ima zakonsku nadležnost nad sljedećim sudovima:

Sudom za socijalnu skrb (*Care Tribunal*)

Sudom za dobrotvorna društva (*Charity Tribunal*)

Žalbenim odborom Sjeverne Irske za naknadu štete žrtvama kaznenih djela (*Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland*)

Sudom za zemljišna pitanja (*Lands Tribunal*)

Sudom za ocjenu pitanja koja se odnose na psihičko zdravlje (*Mental Health Review Tribunal*)

Sudom Sjeverne Irske za zdravlje i sigurnost (*Northern Ireland Health and Safety Tribunal*)

Sudom Sjeverne Irske za prometne kazne (*Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal*)

Sudom Sjeverne Irske za procjene (*Northern Ireland Valuation Tribunal*)

Povjerenicima za socijalnu sigurnost i povjerenicima za alimentacije (*Social Security Commissioners and Child Support Commissioners*)

Sudom za djecu s posebnim obrazovnim potrebama i djecu s invaliditetom (*Special Educational Needs and Disability Tribunal*)

Sudom u skladu s Prilogom 11. Odluci o zdravstvenim i osobnim socijalnim uslugama (Sjeverna Irska) iz 1972.

Preuzelo je i administrativnu nadležnost nad Službom za žalbe (*Appeals Service*) i Odborom za procjenu najamnina (*Rent Assement Panel*) u travnju 2010. te njima upravlja na temelju sporazuma o razini usluge s Ministarstvom za zajednice. Zamišljeno je da se oba tijela zakonski pripoje Ministarstvu u okviru programa reforme sudova.

NICTS na temelju sporazuma o razini usluge administrativno podupire i sudove na razini Ujedinjene Kraljevine koji se nalaze u Sjevernoj Irskoj, uključujući Odjel za poreze (*Tax Chamber*), Odjel za imigraciju i azil (*Immigration and Asylum Chamber*) i nadležno tijelo za pravo na pristup informacijama (*Information Rights jurisdiction*) u okviru Odjela za opći propis Prvostupanjskog suda (*General Regulatory Chamber of the First-tier Tribunal*) te Odjel za administrativne žalbe Višeg suda (*Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal*).

Više informacija o radu sudova kojima upravlja NICTS, uključujući njihove podatke za kontakt, možete pronaći na internetskim stranicama [Sudske službe Sjeverne Irske](#).

Druge poveznice

 [Sudska služba Sjeverne Irske](#)

Posljednji put ažurirano: 10/07/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Specijalizirani nacionalni sudovi - Škotska

Na ovoj su stranici opisani neki od specijaliziranih sudova u Škotskoj.

Upravni sudovi

Zakonom o tribunalima, sudovima i izvršenju iz 2007. uspostavljen je jedinstveni objedinjeni sustav za većinu tribunala za koje je i dalje nadležna vlada Ujedinjene Kraljevine, a podijeljen je na Prvostupanjski tribunal i Viši tribunal. Prvostupanjski tribunal i Viši tribunal imaju zasebna vijeća za različite predmete, koja obuhvaćaju slične nadležnosti. Pojednostosti o tribunalima dostupne su na internetskim stranicama [☞ Službe sudova i tribunala Njezina Veličanstva](#).

Zakonom o tribunalima (Škotska) iz 2014. uspostavljeni su Prvostupanjski tribunal i Viši tribunal za Škotsku. Prvi su tribunali prešli u novi sustav 1. prosinca 2016.

Člankom 39. Zakona o Škotskoj iz 2016. omogućen je prijenos nadležnosti za upravljanje nizom rezerviranih tribunala i njihovo funkcioniranje na Škotsku.

Prvostupanjski tribunal Ujedinjene Kraljevine

Prvostupanjski tribunal Ujedinjene Kraljevine (*First-tier Tribunal*) opći je tribunal čija je glavna funkcija razmatranje žalbi protiv odluka vlade u područjima za koja je tribunalu dodijeljena nadležnost. Za neke je svrhe nadležan za cijelu Ujedinjenu Kraljevinu, uključujući Škotsku. Prvostupanjski tribunal trenutačno čini sedam vijeća:

Vijeće za socijalna prava (*Social Entitlement Chamber*)

Vijeće za zdravlje, obrazovanje i socijalnu skrb (*Health, Education and Social Care Chamber*)

Vijeće za ratne mirovine i naknade za oružane snage (*War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber*)

Vijeće za porez (*Tax Chamber*)

Opće regulatorno vijeće (*General Regulatory Chamber*)

Vijeće za imigraciju i azil (*Immigration and Asylum Chamber*)

Vijeće za nekretnine (*Property Chamber*).

Viši tribunal Ujedinjene Kraljevine

Viši tribunal Ujedinjene Kraljevine (*Upper Tribunal*) uglavnom, ali ne i isključivo, razmatra žalbe protiv odluka donesenih na Prvostupanjskom tribunalu Ujedinjene Kraljevine. To je viši redovni sud i u određenim je okolnostima ovlašten i za rješavanje predmeta sudskog preispitivanja.

Viši tribunal Ujedinjene Kraljevine čine:

Vijeće za upravne žalbe (*Administrative Appeals Chamber*)

Vijeće za zemljište (*Lands Chamber*)

Vijeće za porez i sud pravičnosti (*Tax and Chancery Chamber*)

Vijeće za imigraciju i azil (*Immigration and Asylum Chamber*).

Značajka je tribunala njihova stručnost za predmete žalbi. Ustrojeni su tako da su suci stručnjaci za pravo u svojoj nadležnosti, a članovi koji nisu pravne struke imaju stručne kvalifikacije ili su kvalifikacije stekli na temelju iskustva u svojem području djelovanja. Sastav sudskog vijeća za pojedinačne vrste žalbi ovisi o predmetu žalbe.

Radni tribunal i Žalbeni radni tribunal

Radni tribunal (*Employment Tribunal*) i Žalbeni radni tribunal (*Employment Appeal Tribunal*) nisu dio objedinjenog sustava tribunala, ali njima u radu pomaže Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva. Njihova je uloga izvršavati administrativne zadaće potrebne za utvrđivanje zahtjeva koji se podnose Radnom tribunalu te kasnijih žalbi koje se podnose Žalbenom radnom tribunalu. Postoji zasebni Žalbeni radni tribunal za Škotsku.

Škotski tribunali

U Škotskoj postoji niz tribunala. Većinom područja nadležnosti tribunala predsjedja zasebni predsjednik ili predsjedatelj s različitim ovlastima. Nadležnosti obuhvaćaju pitanja u rasponu od žalbi na kazne za parkiranje do obveznog liječenja i zadržavanja bolesnika s teškim duševnim bolestima.

Žalbe protiv odluka škotskih tribunala razmatraju građanski sudovi u Škotskoj, a mogu ih razmatrati i lokalni sud (*sheriff court*) te Vrhovni građanski sud (*Court of Session*).

Reforma škotskih tribunala

Zakonom o tribunalima (Škotska) iz 2014. uspostavljen je racionalizirani dvostupanjski sustav škotskih tribunala. Najviši sudac u Škotskoj, predsjednik Vrhovnog građanskog suda (*Lord President*), na vrhu je novog sustava, slično prethodno opisanome modelu Ujedinjene Kraljevine. Predsjednik Vrhovnog građanskog suda delegirao je niz funkcija Lady Smith, koja je imenovana predsjednicom škotskih tribunala. Viši tribunal preuzet će odgovornost za razmatranje većine žalbi protiv prvostupanjskih odluka te takve žalbe više neće biti u nadležnosti sudova. Prvostupanjskim tribunalom i Višim tribunalom upravljat će [☞ Škotska služba sudova i tribunala](#). Postupak prelaska tribunala u sustav škotskih tribunala odvijat će se u više faza, a prvi je prelazak započeo u prosincu 2016.

Praksa tribunala

Općenito gledano, postupci koji se vode na tribunalima Ujedinjene Kraljevine i Škotske manje su formalni od onih koji se vode na drugim sudovima. Članovi tribunala mogu biti specijalisti ili stručnjaci koji nisu pravne struke, na primjer liječnici i laici, iako predsjedatelj gotovo uvijek ima pravne kvalifikacije.

Pitanja upravnog prava (sudsko preispitivanje) u Škotskoj razmatra **Vrhovni građanski sud** (*Court of Session*). Dodatne informacije o škotskim tribunalima dostupne su na internetskim stranicama Škotske službe sudova i tribunala.

Specijalizirani sudovi

Ako se predmetom (građanskim ili kaznenim) u **Škotskoj** otvaraju ustavna pitanja koja proizlaze iz sporazuma o prijenosu nadležnosti s Ujedinjenom Kraljevinom (na primjer, pitanja u pogledu ljudskih prava), Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine može presuditi u predmetu.

Lokalni sud za osobne ozljede

Taj je sud osnovan 22. rujna 2015. i djeluje u svojstvu nacionalnog stručnog centra za predmete koji se odnose na osobne ozljede. Postupci u pogledu osobne ozljede mogu se pokrenuti pred sudom ako je traženi iznos veći od 5000 GBP. Stranke isto tako mogu odlučiti pokrenuti postupak u pogledu osobne ozljede bez obzira na vrijednost tražbine na lokalnom sudu. Postoji posebna odredba za predmete u pogledu osobnih ozljeda na radnome mjestu: postupci za iznose veće od 1000 GBP mogu se pokrenuti izravno na Lokalnom sudu za osobne ozljede, a postupci za osobne ozljede na radnome mjestu za iznose manje od 1000 GBP mogu se uputiti Sudu ako sudac lokalnog suda smatra da su dovoljno važni ili složeni. Od 22. rujna 2015. Vrhovni građanski sud više ne može odlučivati u predmetima koji se odnose na osobne ozljede ako je traženi iznos manji od 100 000 GBP.

Ostali su sudovi sljedeći:

 [Sud Lorda Lyona \(*Court of the Lord Lyon*\)](#) – bavi se pitanjima heraldike

 [Škotski sud za poljoprivredna zemljišta \(*Scottish Land Court*\)](#) – bavi se sporovima između najmodavaca i najmoprimaca.

Ostale poveznice

 [Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva](#)

 [Sud Lorda Lyona](#)

 [Škotski sud za poljoprivredna zemljišta](#)

Posljednji put ažurirano: 28/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.